

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

31. ČÍSLO / XXIII. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

2. SRPNA 2015

Z obsahu:

**Být vděčnými svědky
milosrdenství,
které nás proměňuje**
Promluva papeže
Františka v Santa Cruz
10. července 2015
- strana 2 -

**Ostatky P. Josefa Toufara
pohřbeny v Číhošti**
- strana 4 -

**V Toufarovi poznal
Kristus svého přítele**
Promluva kardinála
Dominika Duky OP při
mši svaté v Číhošti
12. července 2015
- strana 4 -

**Zlořečit neboli proklínat -
protiklad k žehnání**
Mag. Theol. Tomáš Kiml
- strana 5 -

**Odpusťte a bude vám
odpuštěno! (1)**
Svědectví bývalé modelky
Ani Goledzinowské
- strana 6 -

**Život podle Mariina vzoru
a mariánský život v Marii
kvůli Marii (12)**
- strana 8 -

**Vychovávat v duchu
sv. Dona Boska (4)**
- strana 9 -

Zázračně jsi mě stvořil
Dr. hab. ing. M. Rucki
- strana 10 -

Rafael Santi (1483 - 1520): Proměnění Páně

Být vděčnými svědky milosrdenství, které nás proměňuje

Promluva papeže Františka ke kněžím a zasvěceným osobám v Santa Cruz (Bolívie) 10. července 2015

Drazí bratři a sestry! Těší mne, že se mohu setkat s vámi a podělit se o radost, která naplňuje srdce a život Ježíšových učedníků-misionářů. Vyplývalo to z úvodních slov Mons. Roberta Bordiho i z promluv otce Miguela, sestry Gabriely a seminaristy Damiana. Díky, že jste se podělili o zkušenost svého povolání.

Právě jsme v úryvku z Markova evangelia (10,46-52) vyslechli také zkušenost dalšího učedníka, Bartimaia, který se přidal ke skupině Ježíšových následovníků. Byl to učedník poslední chvíle, protože to byla poslední Ježíšova cesta z Jericha do Jeruzaléma, kam šel, aby byl zajat. Slepy žebřák Bartimaios seděl u cesty, stra-

nou, a když se dověděl, že přichází Ježíš, začal volat.

Kolem Ježíše byli apoštolové, učedníci a ženy, kteří jej jako obvykle následovali a s nimiž za svého života chodil po cestách Palestiny hlásat Boží království. A byl tam velký zástup. Můžeme to s menší nadávkou tlumočit tak, že spolu s Ježíšem šli biskupové, kněží, řeholnice, seminaristé a laici - všichni, kteří Jej následovali a naslouchali Mu, a věřící lid Boží.

Silně tu vystupují do popředí dvě skutečnosti a přitahují pozornost. Na jedné straně volání žebřáka a na druhé různé reakce učedníků. Pomysleme na rozmanité reakce biskupů, kněží, řeholnic a seminaristů na volání, které slyšíme či ne-

slyšíme. Evangelista chtěl patrně ukázat, s jakou odezvou se setkalo Bartimaiovo volání v životě lidí a Ježíšových následovníků. Jak reagují na bolest toho, který sedí u cesty, pohroužen ve své bolesti a nikým nepovšimnut. Nanejvýš dostane almužnu, ale nepatří do kruhu těch, kdo následují Pána.

Odpovědi na volání žebřáka jsou tři. Mohli bychom je vyjmenovat slovy samotného evangelia: *přecházet - mlč - bud dobré myslí, vstaň!*

Přecházet. Přecházejí zpovzdálí, někteří proto, že nenaslouchají. Byli s Ježíšem, viděli Ježíše, chtěli Ježíše slyšet

Pokračování na str. 12

Anio, co děláš? Otázka, kterou nám kdykoliv může položit Ježíš prostřednictvím svého posla - Ducha Svatého při modlitbě, kněze, manžela, přítele, ba i někoho nám cizího. Stejně tak ji položil skrze vidění Otce Pia bývalé polské modelce, která nakonec došla k obrácení a k víře v Ježíše - skrze Pannu Marii. (str. 6-7) Zamyslíme-li se poněkud hlouběji nad tím, proč by nám měl Ježíš položit tuto otázku, jistě najdeme odpověď. Přece nemůžeme říci, že jsme bez hříchu, bez chyb - je to sice ideál, ale na tomto světě o něj usilujeme, abychom jednou po smrti očistění došli jeho věčného završení. Položená otázka nás rovněž upozorňuje na to, že je stále potřeba přehodnocovat svůj život a ve spojení s Bohem usilovat o změnu k lepšímu, o svatost.

Svatost a Panna Maria patří v životě každého křesťana neoddelitelně k sobě - to vysvětluje i ct. Michael od sv. Augustina. (str. 8) Vždyť Panna Maria je ta, která vede zbožnou duši bezpečně všemi úskalími duchovního i světského života a přivede ji až k věčné spáse. Jako dokonale milující Matka svého ctitele nikdy neopustí, zvláště ne v hodině smrti. I proto k ní denně voláme: „Svatá Ma-

ria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší.“

A v Roce zasvěceného života nezapomínejme, že Matka Boží je i Matkou kněží - oni potřebují Mariinu mateřskou lás-

Editorial

ku, stejně jako otcovskou lásku Ježíšovu, aby mohli věrně plnit své poslání pro spásu duší. Musí se od Matky i od Syna neustále učit, jak přistupovat k lidem, jak chápat jejich potřeby a jak jim pomáhat nacházet cestu k vlastní svatosti a záchraně své duše. O tomto přístupu kněží a zasvěcených osob hovořil papež František v bolivijském Santa Cruz. Volejme proto nyní společně: „Panno Maria, nauč kněze a všechny Bohu zasvěcené osoby v jeho lásce a pravdě vést lidské duše ke spáse, ať modlitbou, slovem či příkladem! Amen.“

Ale nekončeme ještě. Díky kardinálu Dominiku Dukovi k nám znovu nedávno dolehla slova P. Josefa Toufara: „Zde je ten, kterého mnozí neznáte!“ (str. 4-5) Ano, možná si už i my tak trochu myslíme, že Trojediného Boha známe, že nás nemůže ničím překvapit. Omyl! Boha definitivně poznáme a pochopíme až na věčnosti. Zde na zemi jsou totiž naše mysl a pozná-

ni nedokonalé, zatemněné následkem dědičného hříchu. A každý náš hřích způsobuje další temnotu, odcizení se Bohu. To se týká i zlých skutků a myšlenek těch, kdo jsou od Boha vzdáleni, nejen „poučených“ křesťanů. A ještě hůře pak je, když se necháme unést a třeba v nějakém afektu proneseme vůči druhému (byť těžce hříšnému) slova přející něco špatného, místo abychom ve shodě s Boží milosrdnou láskou vyjádřili touhu po nebeské pomoci a záchraně duše onoho dítěte Božího. (str. 5-6) Ne nadarmo je hněv jedním ze sedmi hlavních hříchů. A jaký máme důvod pro milosrdné jednání? Každý člověk má přece nesmrtelnou duši a na každém křesťanovi je, aby dělal vše pro záchranu duše bližního - tak jako to dělal sv. Don Bosco. (str. 9) Objevit tento poklad duše však znamená otevřít se Boží pravdě, která je nejen milosrdná, ale také spravedlivá - je třeba poctivě usilovat o poznání, co je dobré a co zlé, a podle toho pak jednat.

Zde pak nastupuje vděčnost, kterou můžeme odvodit od velkoleposti samotného Božího stvoření (str. 10-12): „A člověk, který je nezměrně zasypan tvými dary, kterého jsi stvořil a zachránil, jak by Tě nechválil?“

Daniel Dehner

Vrať se na místa, kde Ježíš nasýtil tisícový zástup několika chleby a rybičkami. Uchýlil se pak do samoty, aby rozmlouval s Otcem. Čeká ho jeden z nejobtížnějších úkolů jeho kazatelské činnosti: vysvětlit posluchačům, že Bůh je miluje mnohem více, než mohou pochopit a vůbec si představit. Má je přesvědčit, aby se nechali milovat tak, jak chce Otec, a nikoliv jen tak, jak by se jim právě líbilo. Jsi ochoten připustit, že tě Pán miluje ve skutečnosti zcela jinak a mnohem více, než si můžeš představit a přát? Modli se spolu s Ježíšem, abys patřil k těm, které neodradí ani nepochopitelná bezmezná Boží velkodušnost.

Dav, který včera z Pánovy štědrosti povečeřel, hledá po rozednění svého hostitele. Ježíš však odešel v noci po hladině za svými a nyní je již v Kafarnaum. Přidej se k zástupu, který podniká všechno, aby opět našel štědrého divotvůrce.

Nelíbí se jim, že tak skrytě odešel a nechal je bez snídaně. Nechápu, jak se jim mohl ztratit. Neradi by přišli o výhody, jaké si od něho po včerejší události slibují. „Mistře, jak se ti podařilo od nás odejít? Chceme si tě podržet pro sebe!“

Ježíš však vidí velice dobře, o co jim především jde. Jsou tak zahleděni do sebe a zaměstnaní starostmi o svůj hmotný prospěch, že jim zcela uniká zázračný charakter Ježíšova činu. Kdo myslí na sebe, těžko může opravdu myslet na Pána. A přece obrátit se upřímně k Ježíši a připustit jeho nadlidskou lásku neznamená přijetí zkrátka, nýbrž otevírá možnost pro přijetí mnohem většího daru.

Nedorozumění, kterého jsi svědkem, pramení tedy z neochoty opustit přízemní perspektivu a uvěřit, že existuje také jiná, Boží rovina, která daleko převyšuje jejich omezené obzory. Zázrak s rozmnožením chlebů byl jen jedním z tak početných znamení, jimiž Otec *osvědčuje a pečeti* božský původ, božské poslání a věrohodnost svého Syna. Ale těmto Izraelitům jako by to nestačilo. Oni si právě ani tak nežádají přesvědčivé znamení, jako spíše výhodné a pohodlné uspokojování svých časných potřeb. „Dávej nám stále pokrm, jako nám Mojžíš dával mannu, pak ti uvěříme.“ Ale jakápak to bude víra? To je pouze uznání a spokojenost z dosažení požadovaných výhod. Místo

Chléb věčného života

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

*Chléb Boží je ten,
který sestupuje z nebe.*

aby pozvedala člověka z jeho pozemskosti k Bohu, připoutala by ho ještě více k jeho přízemní tělesnosti. A to je přesně opak toho, o čem tě chce Ježíš přesvědčit. Jeho zázraky nejsou prostředky k zvláštnímu uspokojování časných potřeb, nýbrž znamení, která mají tvůj zrak i tvou mysl obrátit v posvátné úctě a úžasu k samotnému Pánu a jeho božství. On přece nepřišel, aby jen rozdával, nýbrž aby se **sám stal darem**. Nemůže se však darovat tomu, kdo mu neuvěří vírou, která pokorně vykročí ze svých sebejistých, ale úzkoprsých měřítek, ze své pozemské omezenosti, ze začarovaného kruhu sebestředné pragmatičnosti.

Opustit domnělou jistotu opírající se o hmatatelnou pozemskost a uvěřit Ježíši znamená také uvěřit ve svou mnohem vyšší hodnotu a od Boha přijatou vznešenost, ve svou **možnost žít ještě jiným životem**. Uvěříš-li, můžeš přijmout rovinu života, který nezná žádná omezení a žádné hranice, který nemůžeš zatím obsáhnout právě pro jeho nesmírnost: *život věčný*. V tom je smysl požadované víry, že se musíš zcela spolehnout pouze na **Ježíšovo slovo**, které právě proto Otec pečeti divy a znamení. Zatímco tělesný pokrm ti dává jen dočasnou sílu k pozemskému životu, Ježíšův pokrm je **život sám: Já jsem chléb života**. Zatímco biologický život je uzavřen v tobě samém, život, o kterém mluví Ježíš, *život podle Božího vzoru*, je **účast na životě, jímž žije sám nekonečný Bůh**.

Odkud se bere tato Boží záliba v sebe-rozdávání, či spíše v sebedílení? Toto tajemství je skryto v samé podstatě Božího života, v bezmezné nenasytnosti jeho lásky, která ho přiměla, *aby sestoupil z nebe a dal život světu*. Připravil si nejčistší panské lůno, v němž začal tento *koloběh života* mezi Bohem a člověkem. Vznešeným počátkem tvého napojení na život v Bohu je tajemný zázrak Mariina lůna, ve kterém se dva životy, božský a lidský, spojují v jeden. Nechceš-li stát před Ježíšem nevěřící a nechápající jako jeho

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 16,2–4.12–15

Celé společenství synů Izraele reptalo na poušti proti Mojžíšovi a Árónovi. Synové Izraele jim řekli: „Kéž bychom zemřeli Hospodinovou rukou v egyptské zemi, když jsme seděli u hrců masa a jedli chléb dosyta. Vyvedli jste nás na tuto poušť, abyste umorili celé shromáždění hladem!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Hle, jako déšť vám sešlu chléb z nebe. Lidé vyjdou a každý den si nasbírají dávku na den. Chci je zkoušet, zda půjdou v mém zákoně, nebo ne. Slyšel jsem reptání synů Izraele. Řekni jim toto: K večeru budete jíst maso a zrána se nasytíte chlebem. Poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh.“ Když nastal večer, přilétly křepelky a pokryly celý tábor. Zrána padla rosa na tábor kolem dokola. Pokrývka z rosy se rozplynula, a hle – na povrchu pouště bylo cosi drobného, šupinatého, jemného jako jíní na zemi. Když to synové Izraele viděli, ptali se navzájem: „Co je to?“ – neboť nevěděli, co to je. Mojžíš jim řekl: „To je chléb, který vám Hospodin dává k jídlu.“

2. čtení – Ef 4,17.20–24

Bratři! Říkám vám a zapřísahám vás ve (jménu) Páně: Nežijte už tak, jak žijí pohané! Jejich smýšlení je neplodné. Takhle jste se tomu přece o Kristu neučili! Vy jste přece o něm slyšeli a jako křesťané jste byli poučeni podle pravdy,

Dokončení na str. 11

překvapení a zklamaní posluchači, obrať se na jeho Matku. Ona dokonale rozumí jeho a svému tajemství. Aby ti pomohla **překročit práh víry**, *obnoví tvou mysl po duchovní stránce, obleče tě v nového člověka*, ona tě nejlépe a nejrychleji uvede do tajemství života, ve kterém už nebudeš ani *hladovět* ani *žíznit* po ničem, co tak svazuje mysl i srdce člověka, že je *jeho smýšlení neplodné*, takže není schopen a ochoten přijmout velký dar života z Boha a v Bohu.

Ježíši, Synu Panny Marie, na její přmluvu dej mi *chléb silných*, *ved' mě do své svaté země, k výšinám, které získala tvá pravice*⁽¹⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Ž 78,25.54

Ostatky P. Josefa Toufara pohřbeny v Číhošti

Slavnostní bohoslužbou a pohřbením ostatků mučedníka komunistického režimu P. Josefa Toufara v neděli 12. července 2015 vyvrcholila v Číhošti slavnost nazvaná *Návrat P. Josefa Toufara do Číhoště*. Mši svatou před zdejším kostelem Nanebevzetí Panny Marie celebroval královéhradecký biskup Jan Vokál, kázal kardinál Dominik Duka. Vzdát úctu P. Toufarovi a připomenout si jeho životní odkaz přišlo několik tisíc věřících, kteří zaplnili prostranství před chrámem a zároveň místem Toufarova posledního odpočinku.

Po dlouhých 65 letech se tak podařilo dovršit alespoň částečnou nápravu křivdy spáchané komunistickým režimem na nevinném číhoštském knězi P. Josefu Toufarovi v únoru 1950. Díky dlouholetému úsilí jeho rodiny a řady obětavých osobností mohly být v listopadu 2014 vyzvednuty a identifikovány jeho tělesné pozůstatky z pražského ďáblického hřbitova. A nyní se tedy vrátil na místo, kde chtěl být, dle slov spisovatele Miloše Doležala, pohřben, až se naplní jeho čas.

V závěru slavnosti na místě tzv. číhoštského zázraku bylo tělo P. Toufara uloženo ve schráně navržené architektem Norbertem Schmidtem. Hrob číhoštského faráře je umístěn v centru kostela pod náhrobní deskou v podlaze. Svou polohou na hlavní ose kostela před vítězným obloukem a vlastním presbytářem odkazuje bezprostředně také na starý hlavní oltář se svatostánkem, nad kterým se nacházel kříž, jež asi dvacet lidí vidělo pohybovat se během Toufarova kázání 11. prosince 1949.

Královéhradecké biskupství v současnosti připravuje podklady pro blahořečení P. Josefa Toufara. Samotný proces by podle postulátora této kauzy P. Tomáše Petráčka měl začít v tomto roce a potrvá zřejmě několik let.

Zdroj: TS ČBK, ČTK

V Toufarovi poznal Kristus svého přítele

Promluva kardinála Dominika Duky OP, arcibiskupa pražského, při mši svaté s uložení ostatků P. Josefa Toufara v Číhošti 12. července 2015

Draží přátelé,
setkáváme se zde v Číhošti, v obci, o které se tvrdí, že leží ve středu Čech, či dokonce Evropy. Rád bych si položil otázku, kdy se o tuto geografickou polohu začali lidé zajímat. Bezpochyby se nemýlím, když budu tvrdit, že vše zavinil farář Josef Toufar, nebo – můžeme tvrdit – číhoštský zázrak? Po všech peripetiích, se kterými jsme byli seznámeni, nelze s jistotou rozhodnout, co se odehrálo. Jsou zde výpovědi očitých svědků, jsou zde tvrzení, manipulace i fabulace vyšetřovatelů, komunistických ideologů a propagandistů.

Po pětadesáti letech přicházíme, abychom uložili ostatky číhoštského faráře, českého kněze, do prsti kostela, ve kterém kázal, slavil eucharistii, křtil, oddával i pohřbíval své farníky. Uplynulo mnoho času od 25. února roku 1950, kdy zemřel tento kněz-mučedník. Jsou to tisíce obětí, umučených, ubitých, či popravených, kterým byl odepřen pohřeb. Pohřbívání, jeden ze základních rysů, kterým se odlišuje člověk od celé přírody. Pohřeb, to je známka lidskosti a projev úcty i toleran-

ce. Setkáváme se ve chvíli, kdy jsme sužováni úzkostí. Naše Belle époque, která začala 17. listopadem 1989 a kanonizací sv. Anežky, končí.

Papež František hovoří o ovzduší třetí světové války. Boje, anexe a vyvražďování na východě mezi Dněprem a Volhou hovoří analogickou řečí. Vyvražďování, mučení a vyhánění lidí z domovů na Předním východě a v Africe je toho důkazem. Exodus migrantů nám připomíná úteky synů Izraele, či statečných stoupců demokracie. Kam ale zařadit nový český zvyk – nepohřbívat své zemřelé, rodiče, manžele, příbuzné? Položili jsme si někdy tuto otázku: Jakým způsobem zrazujeme své lidství a opouštíme víru v člověka a v důsledku hovoříme o ztrátě víry v Boha?

Zde, v malé vesničce v pahorkatině Vysočiny, pohnul se kříž! Kříž? Ne, malý křížek na svatostánku. Po slovech „Zde je ten, kterého mnozí neznáte!“ Znali ho farníci Číhoště, znali ho farníci královéhradečtí, znali ho věřící Československé republiky? Opravdu znali toho, který řekl: „Cokoliv jste učinili jednomu z nejmenších, mně jste učinili“? Věděli opravdu, že ten, kterého absolutní většinou přijímali do svého srdce při prvním svatém přijímání, řekl: „Cokoliv chceš, aby jiní činili tobě, to čin ty jim“? Zapomněli, že právě při slavení eucharistie uzavřel s námi, tedy i s nimi v padesátých letech minulého století Novou smlouvu s jediným příkazáním lásky: „Mějte se rádi, jako jsem já miloval vás“?

Bylo to možné, že všichni mlčeli, když popravovali Miladu Horákovou? Bylo to možné, když v kontextu násilné kolektivizace venkova zatýkali, vyháněli a zbavovali domovů, střechy nad hlavou jejich sousedy? Bylo možné tleskat a provolávat slávu, když třídní nenávist vyrůstající ze závisi slavila své orgie? Proč jsme mlčeli, když byli zatýkáni nevinní, když pomluva a nenávistné štvání braly dětem tátu či mámu, když děti byly školeny k tomu, aby udávaly své rodiče...? Pohnul se malý křížek na svatostánku kostelíka v Číhošti a my chceme říci: To byla odpověď!

P. Josef Toufar před kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Číhošti

► Drazi přátelé, jsme zde po pětadesáti letech. My, kteří se hlásíme ke kříži a jsme přesvědčeni, že ho známe, Ježíše Krista, našeho jediného kněze Nové smlouvy, zákona lásky. Ježíše Krista, je muž sloužil český kněz, farář Josef Toufar.

Před dvěma tisíci lety v zapadlé judské provincii v Jeruzalémě umíral na kříži ten, který změnil historii světa. Píšeme „před“, anebo „po Kristu“. Mnozí, kteří se k němu nechtějí hlásit, píší „před naším“ a „našeho letopočtu“. Čí je to letopočet? Odpověz si každý sám. Ten kříž v Jeruzalémě na horizontu vesmíru je ještě menší než číhošťský křížek, který nám ukradla komunistická Státní bezpečnost a který nemůže vrátit žádná restituce. Naše budoucnost spočívá v jediné restituci, a sice že budeme následovat ukřižovaného a vzkříšeného Ježíše Krista, našeho bratra a přítele, neboť přece on se loučí se svými učedníky slovy: „Vy jste moji přátelé“, ne otroci, ne sluhové, ale přátelé. Staré české přísloví říká: „V nouzi poznáš přítele“, a Ježíš Kristus poznal svého přítele v P. Josefu Toufarovi, který nezapřel nikdy své přátele, své farníky. V Zahrádce v době nacistické okupace, jako i v době po únorovém komunistickém puči. Nezapřel své přátele ani v číhošťské farnosti, jako nikdy nezapomněl na své rodáky v Arnolci. Lidé byli jeho přáteli bez ohledu na vyznání i na politickou příslušnost. Nenesl ve svém srdci nenávist ani k občanům, kteří se hlásili ke komunistické straně. Ne, nebyl výraznou postavou odporu proti režimu, a přesto se stal nepřítelem, kterého bylo zapotřebí odstranit, a dokonce zlikvidovat. Přemýšlejme, zda opravdu známe toho, kterému se klaníme ve svatostánku. Zda opravdu známe toho, v jehož jménu se modlíme k všemohoucímu Stvořiteli a jako děti spolu s ním, naším přítelem a bratrem Ježíšem, voláme: „Otče náš.“ Je čas, abychom pokračovali a po mši svaté uložili, pohřbili ostatky našeho kněze P. Josefa Toufara.

Jaký to paradox. Z dvacátého století, století dvou světových válek, hrůzných diktatur, revolucí, které prošly touto zemí i touto obcí, máme dva kněžské příklady, lidického faráře Josefa Štemberku a číhošťského faráře Josefa Toufara. Jsem šťastný, že na naše české kněze mohou být hrdý. Amen.

Zdroj: Arcibiskupství pražské

Zloředit neboli proklínat – protiklad k žehnání

Zloředit čili proklínat a žehnat jsou dva protiklady, s kterými se setkáváme nejen v Písmu svatém, ale i v běžném životě. Zatímco o žehnání byla na stránkách Světla řeč již mnohokrát, proklínáním či zlořečením jsme se zabývali velmi málo. Pokusím se nad tímto tématem trochu zamyslet.

Benedicere

Latinské slovo „benedicere“ (žehnat) nebo též „benedictio“ (požehnání) vyjadřuje výrok, kterým přejeme někomu dobro (bene=dobro, dicere=říkat), tedy někomu dobrořečíme. S žehnáním se setkáváme již ve Starém zákoně.⁽¹⁾ V křesťanském smyslu se pak jedná o prosebnou modlitbu nad osobou nebo věcí, kterou vyslovuje zástupce církve – klerik. Ten pak mluví v jejím jménu. V tom případě se jedná o svátostinu. Často bývá toto žehnání provázeno pokropením svěcenou vodou.

Kromě toho smí a musí žehnat každý pokřtěný a biřmovaný katolík. Účinky tohoto požehnání nejsou však totožné jako účinky kněžského požehnání, což se v nedávné minulosti snažili mnozí popírat nebo alespoň zamlčovat, a někteří šli do extrému, když tvrdili, že všeobecné kněžství každého pokřtěného katolíka je rovno svátostnému kněžství osob svěcených.

Někomu či něčemu dobrořečit a v prosebné modlitbě svolávat ochranu svatých, Královny svatých Panny Marie, jejího Syna a Boha je vždy vnímáno jako velmi potřebné ve světě plném násilí a důsledků působení Zlého. Když děláme křížek na čelo našich blízkých nebo se křížujeme s prsty namočenými ve svěcené vodě či kropíme náš příbytek svěcenou vodou, vzýváme Nejsvětější Trojici a prosíme Trojjediného Boha o zvláštní ochranu.⁽²⁾

Působení Zlého

V Novém zákoně máme mnoho citátů, které ukazují na zlého ducha.⁽³⁾ Sám Ježíš vyháněl zlé duchy, jak je například popsáno v Mk 1,21–28, kdy Kristus vyhnal z posedlého člověka zlého ducha v sobotu v synagoze. Je pak zřejmé, že zlý duch pracuje na svém díle zkázy i v současnosti. Francouzský básník Charles Baudelaire poznamenal, že nejdřejší ďablovky triky spočívají v tom, že nás přesvědčují o své

neexistenci, což opakovaně připomíná i sv. Jan Pavel II. (např. 31. 3. 1985). Velké nebezpečí spočívá v tzv. „odbourávání Boha“. Bohem se rozumí osobní, Trojjediný, Všepřevyšující, Stvořitel a Původce všech věcí, který neustále působí a komunikuje se svým stvořením.⁽⁴⁾ S tímto odstraňováním Boha začali prakticky již deisté, kteří sice jeho existenci nepopírají, ale stal se pro ně pouze jakýmsi „hodinářem“, který svět stvořil, rozhybal a dále se již o něj nestará. Pro jiné se Bůh stává tyranem, od kterého je nutné se osvobodit a zcela ho vytlačit ze života.

Ovšem kde není Bůh, tam je prostor pro zlého ducha. A jaké jsou jeho účinky, jak poznáme jeho působení? Zlý duch omlouvá kompromisy, vysvětluje je dobrými úmysly a dobrým cílem. Odvádí od modlitby, většinou pod záminkou něčeho prospěšnějšího. Boří naše vztahy, vytváří pocity závidivosti, soutěživosti a nenávisti, soustředí nás na sebe samotné, vede nás překotně a zmateně, nerespektuje lidskou svobodu a staví před člověka velice limitující požadavky, deptá ho a vede k zoufalství a také ke zbytečnému spěchu nebo naopak k lenosti. Zlý duch se snaží, abychom se drželi nepodstatných věcí, přehánění naléhavost konkrétních činů, nabízí nám velice rychlý a snadný úspěch a odvádí nás od každodenních povinností různými výjimečnostmi a přeháněním.

Zamyslíme-li se do důsledku nad působením Zlého, dojdeme k závěru, že se v současné době čím dál více opakuje příběh popsáný v knize Geneze Starého zákona, konkrétně v kapitole 3. Bůh řekl Adamovi a Evě, aby nejedli ze stromu poznání. Pak přichází Satan a poučuje je, že když z tohoto stromu okusí ovoce, nepříjde smrt, kterou jim hrozil Bůh, ale naopak budou jako Bůh, budou mít poznání, budou rozeznávat zlo a dobro – budou jako Bůh. Dnes se také člověk snaží stavět na roveň Boha, zabíjí své nenarozené

▶
děti, tvoří nového člověka umělým oplodňováním, během kterého jsou zabita další embrya, která jsou navíc. Dále klonuje anebo již narozenému člověku, mnohdy i dospělému, vnučuje novou identitu pohlaví (tzv. gender) atd.

Maledicere

Stejně i toto slovo je složeninou: male (od mallum)=zlo, dicere=říkat. Tedy zlořečit neboli proklínat. O moci prokletí se dočteme v Markově evangeliu v kapitole 11. Ježíš strávil celou noc na modlitbách a ráno šel opět do chrámu. Cestou procházel okolo fíkovníkového sadu. Měl hlad. Chtěl se nasytit fíky ze stromu, ale našel na něm pouze listy bez plodů. Evangelista poznamenává, že ještě nebyl čas fíků. Přesto Ježíš strom proklel: „Ať už nikdy nikdo z tebe nejí ovoce!“ (Mk 11,14) To učedníky překvapilo, vždyť Ježíš musel vědět, že ještě není čas fíků. Kdo však ví, že fíkovník má nejdříve plody a pak teprve listy, pochopí, že tento strom, pravděpodobně jediný zelený v sadu, mohl působit dojmem, že je „napřed“, že již dozrál, má-li už listy. Ale byla to jen okázalá krása zelených listů. Když tudy procházeli druhý den, byl tento strom již suchý. Tedy stejně jako proklel Ježíš strom, i my dnes máme možnost zlořečit a proklínat. Stejně jako můžeme žehnat, dobrořečit, můžeme i proklínat, zlořečit. Až potud je to jasné.

Bavím-li se s věřícími katolíky a křesťany, všichni mi potvrdí, že zlořečit je špatné a nikdo nechce vědomě zlo činit.⁽⁵⁾ Zlořečením se totiž dostáváme do služby zlého ducha, stáváme se jeho ústy a jeho tělem, pokud prokletí provázíme i gesty. Nikdo z věřících v Boha nechce být ve službách ďábla. Přesto si toto mnozí neuvědomují a z úst vypouštějí kletby, které nezměrně ubližují, v podstatě proklínají nevědomky. Jak? Je-li člověk našťvaný a vyřkne-li v afektu něco, čeho později třeba i lituje, svolává kolikrát na druhého neštěstí. Například „Táhni, ať už tě nevidím...“, či „Kdybys tu raději nebyl...“, anebo „Bylo by bývalo lepší, kdyby ses nikdy nenarodil...“ apod. Že se zdají tyto výroky povědomé? Z vyprávění jsem slyšel o případu, kdy se chlapec pohádal se svou dívkou a ačkoli byli oba věřící a normálně řešili problémy s klidem, nyní jí v afektu řekl: „...že tu s námi dýcháš stejný vzduch...“ Dívka tu

noc opravdu zemřela. Jak pozdě již bylo litovat výroku! Mnohým se tato příhoda zdá málo pravděpodobná a nevěří v sílu zlořečení. Je však logické, má-li dobrořečení pozitivní účinky na člověka a věci, musí naopak zlořečení mít účinky negativní. Jenže ono i stačí na něčí adresu pronést poznámku: „Nečeká jej nic dobřeho...“, nebo „Ten špatně skončí...“, nebo „Ten zle dopadne...“, nebo - mnohem nevinější - „Ještě se vrátí s prosíkem...“ a i to lze považovat za zlořečení, a to o to více, je-li vše proneseno ve druhé osobě. Není jednodušší říci: „Kéž tě Pán provází...“, či „Ať se tvé skutky v dobré obrátí...“, nebo „Budeš-li se chtít vrátit, jsi srdečně vítán...“?

Proto až budeme chtít na něčí adresu vyřknout nějaký soud, dobře si rozmysleme, zda mu žehnáme, aby se mu dařilo a nic zlého nestalo, nebo zlořečíme, aby měl smůlu či neštěstí. V prvním případě jsme ve službách Boha, v druhém ve službě zlého ducha. A když už nenacházíme slov a nevíme si rady, stačí jen na adresu dotyčného pronést: „Kéž mu Pán žehná takovému, jaký je!“

Poznámky:

- (1) Požehnání Abrahámovo přešlo po jeho smrti na jeho syna Izáka (srov. Gn 25,11). Tak jako Bůh stále žehná patriarchy, aby je upevnil v jejich povolání, tak předávají oni požehnání zase na své potomky (srov. Gn 26,12; 27,23-29; 32,30; 35,9; 39,5; 49,28). Tak vzniká národ požehnaní, starozákonní lid Boží, Izrael. Bůh žehná svému národu a uvnitř národa žehnají otcové své děti, žehnají kněží, král žehná národ a národ žehná svého krále (srov. Sir 3,9; Lv 9,22; 1 Král 8,14; 1 Král 8,66).
- (2) Např. „Ať ti žehná všemohoucí Bůh Otec, Syn a Duch Svatý“ apod.
- (3) Jan 12,31; 13,2; 1 Jan 2,13; Zj 12,3; Mt 8,28-32; 1 Kor 2,6; Ef 6,12 a další.
- (4) Srov. ThDr. František Tomášek, *Katolický katechismus*, kap. 3-7 (vysvětluje více, kdo je Bůh).
- (5) Oproti tomu existuje celá řada skupin lidí, satanisty počínajíc a ezoteriky končíc, kteří se vědomě do služeb zlého ducha dávají. Posledně jmenovaní používají i tzv. prokletí k ukojení své pomstychtivosti. Což je těžce hříšné, stejně tak jako když dotyčný „prokletý“ hledá záchranu v dalších „ochranných“ rituálech, místo aby se obrátil ke Kristu, který jediný může člověka uzdravit, zachránit a spasit.

Narodila jsem se v roce 1983 ve Varšavě v chudé rodině. I když jsme byli poměrně chudí, měla jsem až do čtyř let šťastné dětství, protože jsem se cítila být rodiči milována. Když přišla na svět moje sestra, byla jsem velice žárlivá, a proto jsem ji nenáviděla. Můj otec trpěl pod komunistickou vládou a utápěl svoji bolest ve vodce, která ho nakonec přivedla ke smrti. Moje matka potom upadla do deprese a hledala oporu. Brzo si přiváděla do domu cizí muže, kteří se mi vůbec nelíbili. Když jsem měla deset let, byla jsem jedním z těchto „strýců“ zneužita a moje matka mi navíc nechtěla uvěřit, moje srdce se naplnilo nenávistí. Nenáviděla jsem svoji matku, protože byla tady, a svého otce, protože tady už nebyl. Nenáviděla jsem celý svět.

Moje babička mě adoptovala, ale já jsem se k ní chovala tak špatně, že mě po několika týdnech chtěla poslat zpátky domů. Při pomýšlení, že se budu muset vrátit ke své matce a sestře, jsem ztratila rozum. Otevřela jsem skříňku s babiččiny léky a namíchala si z pilulek koktejl. „Když tady nebudu, uvědomí si konečně, co mi udělali,“ říkala jsem si. „Budou zoufale plakat, ale já už tady nebudu.“ Ale ve svých 13 letech jsem se přepočítala. Pokus o sebevraždu se nepodařil. Když jsem přišla k vědomí, byla jsem v nemocnici, naproti mně seděla psychologka, která mě přemlouvala, abych nějakou dobu strávila v domově pro těžce vychovatelná děvčata. „Přece nejsem blázen,“ byla moje první myšlenka. A druhá byla: „Musím odsud pryč!“ A tak jsem utekla.

Žila jsem na ulici a snila o tom, že se stanu slavnou herečkou. Společně jsme se já a moji přátelé cítili být hrdiny, když jsme překračovali všechna pravidla. Opíjeli jsme se, konzumovali drogy všeho druhu - i když jsme museli přihlížet, jak někteří při předávkování umírali -, kradli jsme a začali s drogami obchodovat, abychom si „vydělati“ peníze. Samozřejmě že se v této společnosti vyskytovala denně jak brutalita, tak také sex. Můj první přítel několik roků po naší známosti umrlátil svoji přítelkyni k smrti a hodil ji do kontejneru na odpadky. Tak jsem mohla skončit také já! Když jsem měla 16 let, poznala jsem lidi, kteří mi nabídli práci modelky v Itálii. To byla šance! Dvakrát jsem ne-

Odpusťte a bude vám odpuštěno! (1)

Svědectví bývalé modelky Ani Goledzinowské

Ania Goledzinowská z Polska patří k těm mnoha od Boha vzdáleným lidem, kteří mohli v Medžugorje zakusit slitovnou lásku Boží s takovou silou, že svůj život úplně změnili. Taková milost obrácení převyšuje daleko každý zázrak fyzického uzdravení. „Matka Boží mě zachránila,“ dosvědčuje bývalá showgirl a modelka dnes před každým publikem.

► přemýšlela a ihned souhlasila, vždyť co víc jsem mohla ztratit?!

Moje vysněná Itálie

Jistý Jiří mě odvezl a společně se dvěma jinými děvčaty jsme uháněli do Itálie. Byla jsem plná očekávání, a proto jsem se zpočátku vůbec neptala, proč jedeme do Turína namísto dohodnutého Milána. Jiří nás zavedl do podřadného ubytování, které bylo snad dříve garáž, a odebral mi moje doklady. Na své otázky jsem nedostala odpověď a brzy se moje nadšení proměnilo v panický strach. Moje obavy se potvrdily: Chtěli ze mne udělat prostitutku. Pokoušela jsem se uprchnout, ale než se mi to podařilo, znásilnil mne jeden z klientů se souhlasem kuplíře.

V žádném případě jsem nechtěla zpátky do Polska, nechtěla jsem se vrátit jako ta, která selhala, nýbrž s úspěchem. Skutečně jsem našla v Miláně práci u jedné módní agentury pro herce. Tímto způsobem jsem přišla do světa showbyznysu, poznala jednoho velmi bohatého muže a žila jeden a půl roku jako v transu v polosvětě složeném z bohatství, drog, alkoholu a masek. Měla jsem všechno, co bych si mohla přát, počínaje bytem snů s plaveckým bazénem až k soukromému letadlu. Zdálo se, že štěstí je na mojí straně. Ale jednoho dne mi Marco řekl: „Anio, mohu ti dát všechno, co bys chtěla, jenom jedno ti nemohu dát, lásku.“ To byl začátek konce. Byl to šok – ne, raději se vrátím do světa práce a budu si vydělávat peníze sama.

Anio, co děláš?

Mezitím jsem poznala mnoho známých osobností a lehce jsem našla práci jako modelka, později potom jako showgirl v televizní show. Ale protože jsem chtěla dělat kariéru, musela jsem se podřídít pravidlům prostředí, to kupříkladu

znamená už před snídaní konzumovat první dávku kokainu. Tento životní styl straval můj mozek a moje tělo do té míry, že jsem často už nevěděla, co jsem dělala několik hodin předtím.

Jednou v noci jsem se probudila, protože můj pes nepřestával štekat. Otevřela jsem oči a viděla vedle své postele stát starého muže s plnovousem. Polekala jsem se a myslela jsem, že je to nějaká halucinace následkem konzumování alkoholu a drog. Proto jsem rozsvítila světlo. Ale tento muž pořád ještě stál před mojí postelí a můj pes na něho štěkal. Neříkal ani slovo, pokýval ale hlavou, jako by mi chtěl říci: „Anio, co děláš?“ Před jeho pohledem jsem se cítila vinná. Pak zmizel. Teprve o devět let později, když mi dali knihu o životě Otce Pia a já jsem uviděla na její titulní straně jeho obraz, poznala jsem znovu toho muže, který mne navštívil. Po tomto nočním setkání jsem dostala sílu opustit svého tehdejšího snoubence a také drogy.

Páter Pio mi skutečně zachránil život, protože jsem byla tak vyčerpaná, že bych to už děle nemohla fyzicky a psychicky vy-

Ania Goledzinowská

držet. Po nějaké době jsem poznala Paola Brosia, velmi známého italského novináře a televizního reportéra, který se v roce 2009 v Medžugorje obrátil a navenek dosvědčoval svoji víru. Jeho prostřednictvím jsem se mohla Bohu otevřít a souhlasila jsem, aby povolal svého přítele kněze, kterému jsem se vyzpovídala. Paolo mě seznámil s Diegem Manettim, vydávajícím u italského nakladatelství Piemme. Potom, co jsem Diegovi po dvě hodiny vyprávěla svůj příběh, mi řekl: „Anio, když se dívám do tvých očí, vím, že musím tvůj příběh vyprávět, ale ty musíš předtím se mnou jet do Medžugorje.“ Pomyslela jsem si: „Dobrá, bude mojí knihu publikovat. Kvůli tomu mohu zajet do Medžugorje.“

Medžugorje – místo mého opravdového štěstí!

Diego mne pozval, abych se zúčastnila se skupinou poutníků pravidelných měsíčních zjevení vizionářky Mirjany 2. dubna 2010. Okolo 6 hodin ráno jsme už byli u modrého kříže, kde se měla konat údajná zjevení. Čekali jsme tam až do 9 hodin a když už všechno proběhlo, řekla jsem Diegovi: „Poslyš, to všechno tady je podvod. Tady se nezjevuje nikdo a nic. Je to jenom kšeft, aby se vytahovaly peníze od poutníků.“ Odpověděl mi: „Anio, ty to ještě nevíš, ale ve tvém srdci se už něco změnilo.“ Myslela jsem si: „Co tím myslí, co se v mém srdci změnilo?“

Naše skupina šla zpátky na ubytovnu, aby se občerstvila, a potom s kouskem pizzy v batohu vystoupila na Křížový vrch. Diego mi řekl: „Anio, až vystoupíš na horu, myslí na Ježíše, který plný ran vystoupil s křížem na Kalvárii.“ Myslela jsem si: „On je blázen. Mám svoje vlastní problémy, proč bych měla myslet na problémy někoho jiného, co je mi do toho Ježíše?“ Nikdy předtím v životě jsem se nemodlila křížovou cestu a nevěděla jsem, že má 14 zastavení. Když jsem přišla ke třetímu zastavení, posadila jsem se, bylo to pro mne příliš namáhavé. Nebyla jsem zvyklá ani pověsit si svoje šaty, protože v Miláně jsem měla uklízečku, která se o všechno starala. A teď bych se měla trápit na takovou horu?

(Pokračování)

Z Medžugorje aktuell 6/2015

(zdroj: Triumph des Herzens 123/2014)

přeložil -mp-

Život podle Mariina vzoru a mariánský život v Marii kvůli Marii (12)

Kapitola XII

Mariánský život v Marii kvůli Marii může být konán jednoduše a vnitřně v duchu, tak jako božský život v Bohu kvůli Bohu, a to zvláště ve vnitřní modlitbě; jako by Bůh, Maria a duše byli jedním, což někteří mystikové špatně chápou, zatímco tento život vychází z Ducha Svatého, jak to dosvědčují mnozí svatí.

Ty duše, které milují Marii, někdy, zdá se, ohledně tohoto mariánského života zakoušejí, že to, co konají v Marii, kvůli Marii a skrze Marii a zároveň v Bohu, kvůli Bohu a skrze Boha, mohou vykonávat s takovou jednodušností, důvěrností a zahlobáním ducha jako při kontemplaci samotného božství. A skutečně je tento život nejednou takřka sám od sebe tak uskutečňován, že v onom čase, kdy v mysli přetrvávají nevyhnutelné představy Mariiiny osoby, duch ji umí nahlížet natolik sjednocenou s Bohem, že se oba stávají v jednodušnosti ducha jedním a nesloženým předmětem kontemplance a lásky, jak jsem to již vysvětlil v podobném případě jinde.⁽¹⁾

Z toho plyne, že se tehdy paměť, rozum a vůle tak klidně, jednoduše a důvěrně zaobírají Marií a zároveň Bohem, že duše může jen stěží odhalit, jakým způsobem v ní tyto činnosti probíhají. Může však nejasně, avšak dobře poznávat a cítit, že se paměť zaobírá jakousi nejjednodušší vzpomínkou na Boha a Marii, rozum nezahaleným, jasným a průzračným poznáním přítomného Boha a zároveň Marie v Bohu a vůle velmi pokojnou, vnitřní, lahodnou, něžnou a zároveň duchovní láskou k Bohu a k Marii v Bohu i láskyplným přilnutím k Bohu a k Marii v Bohu.

Mluví o duchovní lásce, protože tehdy láska, jak se zdá, nejvíce plane a působí v nejvyšší části duše a odhlíží od její nižší části neboli od smyslových schopností. Toto je přiměřenější k rozplynutí duše v Bohu a v Marii, k jejímu pohlčení Bohem a Marií i k jejímu sjednocení s Bohem a zároveň s Marií.

Neboť když se schopnosti duše tak vznešeně a dokonale zaobírají vzpomínkou na Boha a na Marii v Bohu, jejich poznáním a láskou k nim, tehdy nastává tak vnitřní a pevné přilnutí celé duše k Bohu a k Marii, že se skrze láskyplné rozplynutí čili působení lásky zdá, jako by se stávala jednou s Bohem a Marií a jako by tito tři – Bůh, Maria a duše – splývali v jedno. A toto se jeví jako to poslední a nejvyšší, k čemu může duše v tomto mariánském životě dospět: je to hlavní činnost tohoto zbožného cvičení a ducha lásky vůči Marii.

Ani tím nepovstává, jak už bylo dříve řečeno, nějaká překážka pro duchovní život, nýbrž naopak pomoc, neboť Maria slouží jako prostředek a pevnější pouto sjednocení duše s Bohem a poskytuje milující duši takovou podporu a pomoc, že může pevněji, vytrvaleji a dokonaleji dosáhnout kontemplativního, sjednocujícího a přetvářejícího života v Bohu a pokračovat v něm. Přesto jsou možná mnozí mystičtí a kontemplativní duchové jiného názoru, protože jsou přesvědčeni, že tento mariánský život v Marii je překážkou nejdokonalejšího sjednocení s Bohem, vnitřního spočinutí v Bohu, mystického života, podstatného těšení se z Boha apod. Je to proto, že si tento mariánský život představují jako hrubý, aktivní a mnohotvárný a nechápou onen nejhodnější a nejjed-

nodušší způsob, jakým má být praktikován, totiž čistě v duchu neboli zcela zaměřen na Boha a pod mystickým působením a vedením Ducha Svatého.

I když se tato kontemplance Marie a něžné projevy a různé skutky lásky vůči Marii mohou často jevit jako velmi promíchané se smyslovými schopnostmi a jejich činnostmi, ve skutečnosti nepřekážejí bezprostřednímu přilnutí k nejvyššímu Dobru a k Boží podstatě, v sobě samé jednoduché, a sjednocení s ní, neboť je ony duše vykonávají z vnitra a takřka samovolně pod působením a vedením Ducha Svatého: ba naopak dochází k tomu, že jsou snadněji přitahovány k Bohu a s větší stálostí se jím zaobírají. Dodávám, že *to všechno* v duši působí *jeden a týž Duch*⁽²⁾ Svatý, který je původcem tohoto mariánského života, jenž je v konečném důsledku zacílen k životu dokonale mystickému.

Nikdo by se tomu neměl divit, uvažuje-li o životě svatých, kteří vynikali v mystickém životě, a přesto byli ve svých uchváceních a extázích často unášeni nejněžnější láskou k milované Matce. A není pochyb, že tuto lásku dokázali praktikovat bez nedokonalosti, zcela pohlčení Boží jednotou, neboli pohybování a vedení Duchem Svatým. K tomu, jak je dobře známo, docházelo u svatého Bernarda, u svaté Marie Magdalény de Pazzi a u nesčetných jiných. Výše zmínění mystičtí duchové by to měli mít na zřeteli, dříve než budou soudit náš mariánský život.

(Pokračování)

Z latinského originálu

„De vita mariae-formi et mariana in Maria propter Mariam“

(Antverpiae: typis Marcelli Parys, 1671)

přeložil P. Štěpán M. Filip OP

Poznámky:

⁽¹⁾ V 12. kapitole svého dílka *Breve instructio ad vitam mysticam* [Krátké uvedení do mystického života]. (pozn. překl.)

⁽²⁾ 1 Kor 12,11.

Prosíme o modlitbu za šéfredaktora týdeníku Světlo, pana Josefa Vlčka, který 6. června 2015 oslavil své 95. narozeniny a kterému se v těchto dnech výrazně zhoršil zdravotní stav.

Provázíme jej svými modlitbami v pokorném odezdání do vůle Boží. Děkujeme.

Rodina a redakce Světla

Vychovávat v duchu sv. Dona Boska (4)

Druhý pilíř – uplatnění vychovatelovy lásky (laskavosti)

Slovu láska bývá mnohdy nesprávně rozuměno, nebo jeho význam bývá omežován na určitý druh náklonnosti, nejčastěji mezi mužem a ženou. Don Bosco užíval pro svou lásku ke svým svěřencům pojmu *amorevolezza* – přející láska, což česká salesiánská literatura překládá spíše jako laskavost. Německá literatura tentýž pojem překládá výrazem *Liebe* (láska) nebo složeninou *Erziehungsliebe* (výchovná láska). Tento termín považují za výstižnější s tím, že potřebuje vysvětlení. (V této souvislosti odkazují na encykliku *Deus caritas est* papeže Benedikta XVI. o křesťanské lásce.)⁽²¹⁾

Osobitost výchovné lásky Dona Boska

Don Bosco ve svém dopisu z Říma v roce 1884 hovoří o lásce ke svým svěřencům takto: „*At jsem blízko nebo daleko, myslím stále na vás. Přeji si jen jedno, abych vás viděl šťastné zde i na věčnosti. Tato myšlenka a toto přání mě přiměly, abych vám napsal tento dopis. Cítím, moji drazí, tíhu své odloučenosti od vás. To, že vás nemohu vidět ani slyšet, mi působí takovou bolest, že si to nedovedete ani představit. Proto jsem vám chtěl napsat před týdnem tyto řádky. Ale neustálá zaneprázdněnost mi v tom zabránila. Přestože mi zbývá do návratu jen několik dní, chci usplnit svůj příchod mezi vás alespoň dopisem, když to nemohu učinit osobně. Jsou to slova toho, kdo vás v Kristu Ježíši něžně miluje a musí s vámi mluvit otevřeně jako otec.*“⁽²²⁾

Vychovatelská láska Dona Boska měla za cíl především štěstí jeho svěřenců, kterého mohli dosáhnout jedině díky náboženskému a mravnímu zdokonalování. Jeden z jeho spolupracovníků napsal: „*Víte, proč vás Don Bosco tolik miluje? Máte totiž nesmrtelnou duši a on dělá vše pro to, aby tuto duši zachránil.*“⁽²³⁾ Sám Don Bosco pak napsal: „*Důvod mé lásky k vám je, že vaše srdce ukrývá poklad, kterým je ctnost. Pokud tento poklad objevíte, máte již všechno, a pokud byste jej ztratili, byli byste nejnešťastnější a nejsmutnější stvoření na světě.*“⁽²⁴⁾

Tato pedagogická láska především předpokládá velkou úctu před každým (mla-

dým) člověkem, především kvůli jeho nesmrtelné duši. Už kvůli tomu, že před Bohem jsou si lidské duše rovné, i Don Bosco zcela nekompromisně vylučoval jakékoliv upřednostňování některých svěřenců před jinými. Současně v jeho vychovatelské činnosti neměly místo všechny takové projevy lásky, které by byly v prostředí mimo vlastní biologickou rodinu zcela nepatřičné, jako například polibky, objímání nebo podobné něžnosti. Ve svých pokynech pro použití preventivního systému napsal: „*Učitelé, mistři a asistenti musí být mravně spolehliví. At se chrání každé citové náklonnosti nebo zvláštního přátelství k žákům. At pamatují, že poklesek jednoho jediného může zosudit celý výchovný ústav.*“⁽²⁵⁾

Láska vychovatele by měla být sice vždy vřelá a upřímná, nikoliv však přehnaně citová. Vychovatel, který jako řeholník a většinou také kněz v salesiánské kongregaci zasvětil celý svůj život výchově mládeže, by měl mít přirozeně jako motivaci svého rozhodnutí lásku k Bohu i k mladým lidem. K celoživotnímu nasazení by pochopitelně nestačilo momentální citové vzplanutí pro vychovatelskou činnost. Sebevzdávající láska (*caritas*) vychovatele, která je připravena přinést celoživotní obět, je tedy nezbytným předpokladem pro plodné uplatnění preventivního systému.

Význam láskyplného prostředí

Donu Boskovi velice leželo na srdci, aby v jeho oratoři vládla rodinná, přátel-

ská atmosféra, aby se svěřenci cítili v oratoři dobře a mohli zde nalézt teplo domova. Láska ke svěřencům byla základním předpokladem pro to, aby chlapci získali důvěru ke svým vychovatelům, byli schopni s nimi řešit své starosti a tak samostatně pracovat na svém sebezdokonalení. Na své spolupracovníky z řad salesiánů, vychovatele a kněze, kladl vysoké požadavky. Všechn svůj čas, námahu, studia a celý svůj život obětovali pro dobro svých chovanců. Mělo jim ležet na srdci jejich materiální i duchovní dobro. Don Bosco psal: „*Představený má být pro všechny vším. Má ochotně vyslechnout každou pochybnost nebo stížnost chlapců, bdít otcovsky nad jejich chováním a mít na srdci pouze duchovní a hmotné dobro těch, které mu svěřila Boží prozřetelnost.*“⁽²⁶⁾

Don Bosco však zdůrazňoval, že nestačí, „*aby byli chlapci milováni, ale aby také sami věděli, že jsou milováni.*“ To se má v praxi uskutečňovat tak, že vychovatel zařadí do programu zábavy, které mají hoši rádi. Tak svěřenci poznají, že jsou od svých představených respektováni, bráni vážně, a to i tehdy, když se od nich vyžaduje kázeň, studium a odříkání, které se jim přirozeně líbí méně. Díky nasazení pedagogické lásky dosáhne vychovatel toho, že žák bez jakéhokoliv nucení chce sám na sobě pracovat, odstraňovat své špatné návyky a žít v mravním slova smyslu pokud možno co nejlépe.⁽²⁷⁾

(Pokračování)

Sv. Don Bosco

Poznámky:

⁽²¹⁾ Benedikt XVI.: *Deus Caritas est* [papežská encyklika o křesťanské lásce], Praha 2006.

⁽²²⁾ *Stanovy Společnosti svatého Františka Saleského*, Praha: Československá salesiánská provincie, sine dato [cca 1991], příloha: Poznámky Dona Bosca k preventivnímu systému při výchově mládeže.

⁽²³⁾ Endres, Nikolaus: *Don Bosco. Erzieher und Psychologe*, München 1966, s. 75.

⁽²⁴⁾ *Tamtéž.*

⁽²⁵⁾ *Stanovy Společnosti svatého Františka Saleského*, Praha: Československá salesiánská provincie, sine dato [cca 1991], příloha: Poznámky Dona Bosca k preventivnímu systému při výchově mládeže.

⁽²⁶⁾ *Tamtéž.*

⁽²⁷⁾ *Tamtéž.*

Zázračně jsi mě stvořil

Když čtu o tom, jak je vytvořeno lidské tělo, naplňuje mě obdiv a úžas – kolik lásky Bůh vložil do naplánování našeho organismu, s jakými vědeckými znalostmi a s jakou přesností bylo to všechno vytvořeno! Až se chce zvolat se žalmistou: „Co je vůbec smrtelník, že na něj pamatuješ?“ (Ž 8,5)

Málo času na evoluci

Patrně každý z nás si od dětství pamatuje pohádku o žabce, kterou princ políbil a ona se změnila v princeznu. Všichni vědí, že taková proměna je nemožná – protože jak během několika sekund vytvořit z žabky člověka? Ale mnozí z nás věří, a to rovněž lidé s vědeckými tituly, že princezna vznikla z žabky v průběhu několika miliard let. Možná ne zrovna z té žabky, ale z jakéhosi hypotetického stvoření s jednodušší strukturou, z něhož cestou evoluce vznikly všechny živé bytosti. Proč ale nebereme v úvahu, že taková změna, ať už pomalá, nebo okamžitá, není možná?

Profesor Werner Gitt píše: „Zdalipak jste věděli, že se lidský organismus skládá ze 100 bilionů buněk, jejichž počet je 10 000násobkem počtu hvězd Mléčné dráhy? Je třeba si uvědomit, že Mléčná dráha se skládá přinejmenším ze 100 miliard samostatných hvězd. Nejmenšími konstrukčními jednotkami lidského organismu, stejně jako rostlin a zvířat, jsou buňky.“ (*Člověk – fascinující stvoření*, CLV, Bielefeld 1999) Pro jistotu objasním, že bilion je milion milionů, čili máme 10^{14} buněk – malých válečků, z kterých je vytvořeno lidské tělo. A není to tak, že člověk má prostě víc buněk než „primitivní“ živočichové – veškeré buňky našeho těla jsou vzájemně uzpůsobené, přesně vzájemně spolupracují a většina z nich by bez druhých nemohla existovat.

Zamysleme se nad tím: Kdybychom měli nějaké puzzle skládající se ze stovek dílků, které se mají přiložit k sobě navzájem, abychom získali obraz, kolik času by nám to zabralo? Pokud někdo ví hned, jak to poskládat, dokázal by to během 100 sekund, když by každou vteřinu umístil správně jeden dílek. Pokud by ale ty dílky nasypal do míchačky cementu a čekal, že se za nějaký čas sestaví samy, tak by se mu ten čas znač-

ně prodloužil. Zcela jistě by se hotového obrazu nedočkal do konce života, a obávám se, že by obraz nesložil ani během 14 miliard let ($=10^{18}$ sekund), čili od chvíle vzniku našeho vesmíru dodnes. To se dá lehce vypočítat s pomocí teorie pravděpodobnosti.

Tady ale nemáme sto „kousíčků“, ale 100 000 000 000 000. Skládání takového počtu dílků puzzle po jednom za sekundu by nám trvalo víc než 3 miliony let, zatímco očekávání, že se složí samy od sebe do odpovídajícího uspořádání je nepředstavitelně delší než stáří vesmíru, které se počítá na 14 miliard let.

Geny – pokročilé programování

Nejzajímavější je ale něco jiného. Každá buňka se vyvíjí, funguje a zaujímá v organismu patřičné místo jen proto, že se v jejím jádru nachází neobyčejný „program“ zakódovaný v podobě genu. Na obsahu genů záleží to, z čeho a jakým způsobem je vytvořena buňka a celý organismus. Lidský gen se skládá ze tří miliard bitů informací, které se dají srovnat s písmeny. Profesor Gitt poznamenává, že kdybychom poprosili písárku o napsání textu s takovým počtem písmen, trvala by jí ta práce 95 let a vzniklo by tak 5 000 knížek o 200 stranách.

A teď pozor: Mohl by takový zápis vzniknout náhodně, cestou postupných přeměn? Jak dlouho by to trvalo? Jenomže vědci doposud neobjevili žádný gen, v němž by se informace samočinně dodávala – všechny mutace jsou spojené jedině s rozmnožením nebo zkreslením již existujících zápisů v genech. Neexistuje ale žádný proces, který by umožňoval doplňování v genech existující informace o nový obsah, spojený s vytvářením nějaké nové funkčnosti buněk, ústrojí, orgánů nebo celého organismu. Teorie postupné samočinné evoluce na tomto místě padá, poněvadž kdyby se vznik lidského genu pojil s dodáním přinejmenším jednoho bitu informací každý rok,

muselo by to trvat 3 miliardy let – jenže několik desítek let zkoumání neodhalilo žádný takový proces. Výzkumy zato dokazují, že možnost, aby se u člověka objevila jedna prospěšná mutace, připadá průměrně na 60 000 let, zatímco následnost dvou prospěšných mutací po sobě se může naskytnout jedenkrát za 160 milionů let (R. Durrett, D. Schmidt, *Waiting for Two Mutations*, „Genetics“ 2008, No 180 (3), s. 1501–1509).

Podívejme se na to ještě jinak. Představme si, že by se jakousi podivnou náhodou mohly molekuly genů uspořádat do nějakého systému. Ale to je pouze začátek větší záležitosti, poněvadž „programování“ obsažené v genech jednoznačně vytváří buňky, jejich vzájemná spojení a funkce. Viceméně tak, jako kdybychom například měli počítač, ve kterém by napsání slova vedlo k tomu, že se objeví odpovídající obrázek. Napiši slovo „dům“ – mám na obrazovce dům, napiši „červený“ – dům bude červený, napiši „dvoupatrový“ – dům se změní na dvoupatrový. Položím otázku každému, kdo věří v evoluční teorii: Jakým způsobem by samočinná, nemyslicí náhoda (čili podle Dawkinse „slepý hodinář“) měla dovést k napsání konkrétních „slov genetického kódu“ v konkrétním pořadí, odpovídajících konkrétním obrazům v podobě 100 bilionů buněk dokonale se k sobě hodících a přesně mezi sebou navzájem spolupracujících? A další otázka: Copak by stačily 4 miliardy let existence naší planety, aby takový proces mohl proběhnout a dospět ke „vzniku“ lidského organismu?

Sítě neuronů

Další záležitostí je propojení mezi buňkami a jejich součinnost. Například mozek se skládá přibližně ze 100 miliard nervových buněk a každá z nich má od 10 do 50 tisíc propojení. Kolik je tedy spojení mezi buňkami našeho mozku? Výsledek nám vyrazí dech: Abychom zaznamenali veškerá propojení existující v lidském mozku, potřebovali bychom knihovnu obsahující 10 miliard svazků o 400 stranách. Obvyčně jedna nervová buňka dostává informace od stovek nebo tisíců jiných neuronů a předává je svým partnerům, jejichž počet je rovněž veliký. Znovu cituji prof. W. Gitta: „Dél-

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

► ka všech nervových vláken v mozku by postupně natažena za sebou představovala 500 000 kilometrů; někteří autoři se domnívají, že to je dokonce 1 milion kilometrů. Centrála řídicí mozek by ale byla bez práce, kdyby lidský organismus nebyl protkán vedením přenášejícím příkazy. Mimo náš mozek se ještě nachází 380 000 kilometrů nervových vláken. Ta probíhají skrze lidské tělo, avšak položená jedno za druhým by utvořila přímou dráhu ze Země na Měsíc.“

Jde o to, že hrstka bílkovin spojených k sobě ještě netvoří živou buňku, že dvě náhodně spleené buňky se nepromění v organismus. To všechno musí být odpovídajícím způsobem spojené a řízené, což je prakticky nemožné bez předchozího naplánování. Nedokážu si představit, jakým způsobem by mohly vzniknout stovky miliard spojení a stovky tisíc kilometrů nervových vláken metodou „pokus a omyl“. Síť neuronů v našem mozku je totiž komplikovanější více než síť telefonních spojení na celé Zemi, a počet spojení je větší než počet atomů ve vesmíru!

Srážlivost krve

Ale to ještě není konec. Kromě toho, že máme 100 bilionů buněk, vytvořených a sestavených podle zadaného „na-programování“, a kolem milionu spojí jenom mezi buňkami mozku, probíhá neustále v našem organismu nepředstavitelně složité biochemické procesy. Potíž je v tom, že každá biochemická reakce je reakce řetězová, probíhající v etapách v pořadí přesně stanoveném, a každá etapa vyžaduje účast dalších složitých činitelů. Uvedu jako příklad proces srážení krve, jehož mechanismus z pohledu evoluce neměl nikdy právo uspět „vytvořením se“ metodou pokusu a omylu (čili přirozeného výběru), poněvadž nesrážlivá krev z organismu prostě všechna vyteče; příliš srážlivá krev naopak ucpe celý krevní oběh a způsobí smrt jedince.

Profesor M. Behe ve své knize *Darwin's Black Box* (Darwinova černá skříňka) na několika stranách popisuje biochemický proces srážení krve. Na tomto procesu se podílí 34 substancí a jejich vzájemné působení je neslýchaně komplikované. (Zde M. Rucki uvádí jejich názvy – pozn. red.) Blahopřeji každému, kdo je schopen zapamatovat si napopr-

která je v Ježíšovi, že máte odložit starého člověka s dřívějšími způsoby života, který je chtivý rozkoši a žene se do zkázy. Stále si obnovujte mysl po její duchovní stránce a oblečte člověka nového, který je stvořen podle Božího (vzoru) jako skutečně spravedlivý a svatý.

Evangelium - Jan 6,24-35

Když zástup viděl, že ani Ježíš, ani jeho učedníci (nejsou na břehu), nasedali do člunů, přijeli do Kafarnaa a hledali Ježíše. Když ho našli na druhé straně moře, zeptali se ho: „Mistře, kdy jsi sem přijel?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává

k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečeti.“ Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom konali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „To je skutek Boží, abyste věřili v toho, koho on poslal.“ Řekli mu: „Jaké tedy ty děláš znamení, abychom (ho) viděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli na poušti manu, jak je psáno: „Chléb z nebe jim dal jíst.““ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Prosili ho tedy: „Pane, dávej nám ten chléb pořád.“ Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“

vé všechny ty názvy v uvedeném pořadí; a ještě více někomu, kdo dokáže zpaměti rekonstruovat schéma jejich vzájemného působení. Jestliže je těžké jenom si zapamatovat názvy, jak je možné věřit, že to všechno vzniklo samo od sebe metodou pokusu a omylu řízenou přírodním výběrem? A přece je struktura těch substancí mnohem komplikovanější než jejich názvy. Proto mohu těžko uvěřit v náhodný vznik alespoň jednoho ze zmíněných komplikovaných spojení, nemluvě už o náhodném samovolném vytvoření právě 34 těch a ne jiných substancí, působících na sebe navzájem přesně tím a ne jiným způsobem, což následně vede k zástavě krve přesně tam, kde má být zastavena – a víc nikde. Metoda pokusu a omylu se zde zjevně nenaplnuje, neboť nezastavení krve znamená vykrvácení organismu a smrt – a její zastavení na nepatřičném místě znamená poruchu krevního oběhu a následně rovněž smrt. A přesto celý ten nezvykle složitý systém nefunguje, pokud mu chybí i jenom jediná součást nebo pokud je vytvořen v nesprávných proporcích, v nesprávné polohy nebo na nesprávném místě.

Těžko tedy nesouhlasit s profesorem M. Behem, který píše: „Když Charles Darwin lezl po skalách souostroví Galapágy a zkoumal pěnkavy, které později dostaly jeho jméno, musel si rozseknout prst nebo rozbít koleno. Mladý lovec dobrodružství jistě nevěnoval pozornost ten-

kému pramínku krve, která vytekla. (...) Po nějaké době se přece krev zastavila a rána se zahojila. Kdyby ale Darwin věnoval pozornost tomuto jevu, hodně by ho nalomily spekulace na téma, jak že se to děje. Neměl dostatečné znalosti a navíc by nebyl schopen připustit, jaké mechanismy stojí na počátku srážení krve.“ (*tamtéž*, s. 77) A dále tvrdí: „Nejzávažnější a nejzřejmější námitka (vůči darwinismu) se týká nezjednodušitelné složitosti. Zdůrazňuji, že přírodní výběr darwinovské evoluce funguje jedinečně tehdy, když je z čeho vybírat – něco, co je užitečné *teď hned*, a nikoli až v budoucnu.“ Jinými slovy, celý systém musí být vytvořen najednou tak, aby fungoval – postupně vznikání složek onoho systému nezajišťuje jeho fungování, a navíc není prospěšné z hlediska přírodního výběru. Ostatně vědci ještě neobjevili žádné zvíře, které by mělo mechanismus srážení krve vyvinutý například na 50 % nebo na 95 %. Když už někdo ten systém má, tak ho má v úplnosti.

Jednoduchý závěr

Máme tedy co do činění s pyramidou, nebo spíše s křehkým domkem z karet, kde dole jsou geny s kompletním naprogramováním (3 miliony složek); na nich „jsou postaveny“ buňky s konkrétními funkcemi a úkoly (100 bilionů složek) spojené v tělo (počet spojí jenom samotných mozkových buněk je větší než

► počet atomů ve vesmíru); vytvářejí veškeré nezbytné substance v odpovídajících proporcích k provádění komplikovaných řetězových chemických reakcí (1,25 bilionu samotných trombocytů odpovídajících za proces srážení krve).

Nejde mi jen o to, že celá ta konstrukce je příliš komplikovaná a na samočinný produkt náhodné evoluce řízené metodou pokusu a omylu (mutací a přírodního výběru) navíc moudře vybudovaná. Jde o to, že její postupné vytváření je nemožné, poněvadž bez genů nejsou buňky, bez buněk nejsou spojení, bez spojení neexistuje fungování organismu a bez fungování organismu není možnost předávat dále informace zapsané v genech. Kruh se uzavírá a nám zbývá pouze jedna možnost: uznání moci a inteligence Boha Stvořitele, který všechno moudře naplánoval a svou velkou mocí realizoval. Toto uznání nutně vede k otázce: „Co tedy je člověk, že mu přikládáš takovou váhu, že na něho upínáš svou pozornost?“ (Job 7,17)

Proto naše vědecké znalosti směřují k jistotě, že Bůh to všechno udělal s nějakým konkrétním cílem a bylo by od něj nepěkné, kdyby nám ten cíl neukázal. Vycházel jsem z tohoto předpokladu a hledal jsem zjevenou pravdu v různých náboženstvích a filosofických systémech, až jsem ji nakonec objevil v katolické církvi, která nám uchovala a odkázala Boží zjevení skrze Tradici a Písmo svaté (čili zjevení sepsané lidmi církve). Je to pravda o Bohu, který stvořil člověka z lásky a pro lásku, a když se člověk dopustil osudové chyby (nazvané hříchem), on vzal na sebe všechny důsledky toho hříchu v utrpení a smrti, aby člověka zachránil a dal mu možnost realizovat lásku a sjednocení se sebou. Tak velká je totiž cena člověka stvořeného „k Božímu obrazu“ (Gn 1,27), že Bůh neváhal přijmout lidské tělo a skrze umučení, smrt a zmrtyvýchvstání v něm obnovit tento obraz.

Co tedy máme odpovědět? Jak říká text ranní modlitby: „A člověk, který je nezměrně zasypán tvými dary, kterého jsi stvořil a zachránil, jak by Tě nechválil?“ Chvalme tedy Boha, také v našem těle, chovejme je v úctě, důstojnosti a svatosti.

Z Miłujcie się! 3/2013 přeložila -vv-

Být vděčnými svědky milosrdenství, které nás proměňuje - pokračování promluvy papeže Františka ze str. 2

a nenaslouchali. Přecházení je ozvěnou lhostejnosti. Přechází se kolem problémů, jen aby se nás netýkaly. Není to můj problém. Neslyšíme je, nerozpoznáváme je. Je to pokušení považovat bolest za přirozenou, zvyknout si na nespravedlnost. Ano, existují taková lidé. Já jsem tady s Bohem, se svým zasvěceným životem, jsem Ježíšem povolán ke službě. Ano, je přirozené, že existují nemocní, chudí a existují trpící lidé. Je tedy přirozené, že nevzbuzuje moji pozornost volání a žádost o pomoc. Zvyk. Říkáme si: to je normální, vždycky to tak bylo. Jen když se to netýká právě mne. Tato ozvěna vychází z obrněného, uzavřeného srdce, které ztratilo schopnost žasnout a přichází tudíž o možnost změnit se. Kolika z nás, kteří následujeme Ježíše, hrozí, že ztratíme svoji schopnost žasnout. I vzhledem k Pánu. Úžasu z prvního setkání ubývá a může se to přihodit komukoli. Stalo se to i prvnímu papežovi: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života!“ – řekl a pak jej zradil, zapřel. Vytratil se úžas. Je to proces navykání. Takové srdce si zvykne přecházet kolem a nevystavovat se dotyku. Je to existence, která přechází z jedné strany na druhou, a neumí se sžít se svým lidem.

Mohli bychom to nazvat spiritualitou *zappingu* (neustálé přepínání televizních programů – pozn. překl.). Přichází a přechází, nikdy se nezastaví. To jsou ti, kdo sledují poslední novinky, poslední bestsellery, ale nedokáží mít kontakt, navázat vztah a nechat se strhnout. Ani svým Pánem, kterého následují. Hluchota totiž narůstá.

Mohli byste mi říci: „Otče, oni však sledovali Mistrova slova. Naslouchali mu.“ Myslím, že se zde dotýkáme jednoho z nejnáročnějších bodů křesťanské spirituality. Evangelista Jan nám připomíná: Jak může někdo milovat Boha, kterého nevidí, když nemá rád svého bratra, kterého vidí? (srov. 1 Jan 4,20) Mysleli si, že naslouchají Mistrovi, ale také interpretovali, a Mistrova slova procházela také zkumavkou jejich obrněného mozku. Rozdělovat tuto jednotu naslouchání Bohu a naslou-

chání bratru je jedním z velkých pokušení, která nás, kteří Ježíše následujeme, provázejí celou cestu. A musíme si toho být vědomi. Stejně jako nasloucháme svému Otci, musíme naslouchat věřícímu Božímu lidu. Nečiníme-li tak stejnými ušima, stejnou schopností slyšet a stejným srdcem, něco se zlomilo.

Přecházet kolem a neslyšet bolest našeho lidu, nezakořenit v jeho životě, v jeho zemi, je jako naslouchat Božímu Slovu a nedovolit, aby zakořenilo v našem nitru a mohlo tak vydat plody. Rostlina, dějiny bez kořenů – to je vyprahlý život.

MLČ! To je druhý postoj k Bartimeovu volání. Mlč, neotravuj, neruš. Máme komunitní modlitbu, prožíváme duchovní povznesení, neruš! Na rozdíl od toho předešlého tento naslouchá, poznává a kontaktuje volání druhého. Ví, že je zde, a reaguje velice prostě: výtkou. Jsou biskupové, kněží a řeholnice, kteří hrozí zdviženým prstem. Kolikrát jen je ubohý lid Boží napomínán, protože Ježíšův následovník či následovnice mají špatnou náladu nebo osobní problém. To je postoj těch, kteří Boží lid nepřetržitě napomínají, plísňí a okřikují ho, aby mlčel. Je však třeba pohladit, vyslechnout a říci, že Ježíš nepřestává mít rád. A místo toho se říká: „Ne, to nelze. Paní, odejděte s tím plačícím dítětem z kostela, když mám kázání.“ Jako by pláč dítěte nebyl jímavým kázáním.

Je to drama izolovaného vědomí oněch učedníků a učednic, kteří si myslí, že Ježíšův život je pouze pro ty, kteří se považují za způsobilé. Základem je hluboké pohrdnutí věřícím Božím lidem: „Co tento slepec? Ať zůstane, kde je.“ Zdá se, jako by bylo správné, že prostor mají jenom ti „autorizovaní“, „kasta odlišných“, která se od svého lidu pozvolna odděluje a odlišuje. Pojali identitu jako nadřazenost. Identita spočívající v příslušnosti se tak povyšuje. Už však nejsou pastýři vedoucí tým: „Já jsem došel až sem, ty zůstaň na svém místě.“ Naslouchají, ale necítí, vidí, ale nespátřují.

Dovolím si vyprávět jednu příhodu, kterou jsem prožil někdy roku 1975 ve

► své diecézi (*obrací se a ukazuje na jednoho z přítomných biskupů*). Učinil jsem slib Pánu (Señor del Milagro), že budu chodit do Salty na pouť, učiní-li zázrak a pošle 40 noviců. Poslal jich 41. Dobře. Potom po koncelebraci, jako v každé poutní svatyni, kde je jedna mše za druhou, jsem šel zpovídat. Mluvil jsem s jedním knězem, který mě provázel, a jedna velmi prostá paní – nevím odkud byla – jedna z těch, které se vydávají na několikadenní pouť na tamější slavnost, položila otázku tomu knězi: „Otče, požehnáte mi?“ – „Byla jste na mši paní?“ – „Ano, otče.“ – „Dobře, to je Boží požehnání pro všechny...“ – „Ano, otče, ano, otče.“ – „A na závěr je také požehnání...“ – „Ano, otče, ano, otče.“ V té chvíli přišel jiný kněz a oslovil je a začali mluvit spolu. K té paní se obrátili zády a ona – nevím, jak se jmenovala, nazvěme ji „Ano, otče“ – oslovila mne: „Otče, požehnáte mi?“ Kdo kladou Božímu lidu překážky, rozdělují ho. Naslouchají, ale necítí, vidí, ale nespátřují. Nezbytnost odlišit se zablokovala jejich srdce. Potřeba říkat si: já nejsem jako on, jako oni, je vzdálila nejenom od volání či pláče jejich lidu, ale především od důvodů radosti. Smát se s těmi, kdo se smějí, plakat s těmi, kdo pláčí – to je součást tajemství kněžského a řeholního srdce.

Bud' dobré myslí, vstaň! A nakonec máme třetí ozvěnu. Echo, které nevzniká pouze v důsledku Bartimaiova volání, ale pozorováním toho, jak reagoval na volání slepého žebráka Ježíš. Je to echo, které se mění na Slovo, pozvání, změnu, je to nová nabídka vzhledem k našim přístupům ke svatému Božímu lidu.

Na rozdíl od ostatních, kteří přecházeli kolem, evangelium podává, že se Ježíš zastavil a ptal se, co se děje. Zastavil se před voláním člověka. Vychází z anonymity zástupu, aby jej identifikoval, a tak se ho ujal. V hloubi se s ním sžívá. A namísto toho, aby jej umlčel, ptá se ho: „Co chceš, abych pro tebe udělal?“ Nikak neodlišuje, neodděluje, ani neurčuje, zda dotýčný je či není oprávněn mluvit. Stačí pouze tato otázka, rozpoznává jej, chce mít účast na životě tohoto člověka a vzít na sebe jeho úděl. Krok za krokem mu tak navrácí důstojnost, kterou ztratil, začleňuje ho. Místo aby na něho hleděl zvnějšku, má odvahu se identifikovat s jeho problémy a tak ukázat proměňující

Kolik je katolíků?

Nově publikovaná studie „Globální katolicismus: trendy a předpovědi“, vypracovaná *Centrem pro aplikovaný výzkum apoštolátu*, uvádí, že od roku 1980 vzrostl počet katolíků o 57 %. Růst se však liší podle regionů: zatímco v Evropě vzrostla katolická populace jen o 6 %, v Africe o 238 %. Souvisí to i s rozdíly v plodnosti.

V globální populaci zůstává podíl katolíků poměrně stálý, asi 17,5 %. Demografové upozorňují, že populační růst se už nebude tolik týkat počtu narozených dětí, ale prodlužování lidského věku. Očekává se proto, že do roku 2050 vzroste počet katolíků asi o 372 milionů.

Pro posuzování situace v regionu jsou podstatné tři indikátory „vitality“: počet katolíků, počet farností a počet kněží. Od roku 1980 přibývalo v církvi 15 300 farnos-

tí, což je sedmiprocentní růst. Počet katolíků na jednu farnost ale vzrostl: v roce 1980 to bylo 3 759 věřících na farnost, dnes 5 491. V Asii a v Africe, kde katolíků přibývá nejvíce, se počet farností od roku 1980 zdvojnásobil. Na americkém kontinentu jejich počet narostl o čtvrtinu, v Oceánii jen o 5 % a v Evropě klesl o 12 %. Počet kněží do roku 2012 klesl o 17 %, nejvíce v Evropě – o 32 %. Na americkém kontinentu klesl o 2 %, v Africe a v Asii se zdvojnásobil. V roce 2012 žil v Evropě jeden ze čtyř katolíků (23 %), přesto zde je 55 % všech farností a 42 % kněží. Na americkém kontinentu klesla návštěvnost katolických bohoslužeb z 52 % na současných 29 %.

Z *www.claritatis.cz* (4. 6. 2015), zdroj: *Catholic Herald*

cí moc milosrdenství. Neexistuje soucit – nikoli pietismus, ale soucit, který se nezastaví, nenaslouchá a nesolidarizuje s druhým. Pokud se nezastavíš, necítíš „spolu s“ a nemáš božský soucit. Neexistuje soucit, který nenaslouchá. Soucit není *zapping*, neumlčuje bolest. Naopak, je to logika vlastní lásce. Je to logika, která není soustředěna na strach, ale na svobodu, která se rodí z lásky a klade dobro druhých nade vše. Je to logika, která se rodí z nebojácného přiblížení se bolesti našeho lidu, třebaže častokrát nebude moci než stát po boku a proměňovat tu chvíli v možnost modlitby.

Toto je logika učednictví, takto působí Duch Svatý s námi a v nás. Toho jsme svědky. Jednoho dne nás Ježíš spatřil, jak sedíme u cesty, pohroužení do svých bolestí, ve svojí ubohosti, ve svojí lhostejnosti. Každý máme nějakou starou historii. Neumlčel naše volání, ale zastavil se, přiblížil a tázal se, co pro nás může udělat. A díky mnoha svědkům, kteří nám řekli: „Bud' dobré myslí, vstaň!“, se nás postupně začala dotýkat milosrdná láska, ona proměňující láska, která nám umožnila spatřit světlo. Nejsme svědky nějaké ideologie, nějakého receptu či způsobu, jak dělat teologii. Jsme svědky uzdravující a milosrdné Ježíšovy lásky. Jsme svědky jeho konání v životě našich komunit.

Toto je pedagogika Mistra, takovouto pedagogiku používá Bůh pro svůj lid. Přejít od lhostejnosti *zappingu* k odvaze

onoho: „Bud' dobré myslí, vstaň. Mistr tě volá!“ (Mk 10,49) Nikoli proto, abychom byli speciální, lepší, nikoli proto, abychom byli Božími funkcionáři, ale pouze proto, abychom byli vděčnými svědky milosrdenství, které nás proměňuje. A pokud se tak žije, dostaví se radost a veselí. Shoduje se s tím, co řekla tady sestra (*ukazuje na jednu řeholnici*) o radě svatého Augustina: „Zpívej a putuj!“ Radost přichází z dosvědčené proměňující radosti.

Nejsme na této cestě sami. Pomáháme si příkladem a modlitbou navzájem. Máme kolem sebe nesmírné množství svědků (srov. Žid 12,1). Vzpomeňme na bl. Nazarii Ignácii od svaté Terezie od Ježíše, která zasvětila svůj život hlásání Božího království v péči o staré lidi, „talířem chudého“ pro ty, kdo neměli co jíst, otevíráním školek pro sirotky, nemocnic pro raněné z války a také založením ženského patronátu na podporu žen. Vzpomeňme také na ctihodnou Virginii Blanku Tardío, cele oddanou evangelizaci a péči o chudé a nemocné lidi. Oni a mnozí jiní jsou nám podnětem v naší cestě. Jdeme dál s pomocí Boží a ve spolupráci se všemi. Pán nás používá, aby jeho světlo dosáhlo všech koutů země. Kupředu, „zpívat a putovat“. A během zpěvu a pouti se prosím modlete za mne. Mám to zapotřebí. Děkuji.

Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádía Vatikán

Pondělí 3. 8. 2015

6:05 Hudební magazín Mezi pražci 6:50 Krůček po krůčku
7:20 V pohorách po horách – Brada 7:30 Cesta návratu
7:50 Přejeme si ... 8:05 Cesta do turecké země (1. díl) 8:30
Kalvária Nitrianské Pravno 9:10 Vlci v Lužici 9:40 Hadath
Baalbek 10:10 Outdoor Films s Mnislavem Zeleným –
Žil jsem a budu žít mezi indiány 11:40 Sedmihlásky –
Hnalo dívka krásy (CM Ohnica) 11:45 Maminčiny po-
hádky (19. díl): Tři čaromocné svíce I. 12:00 Polední
modlitba [L] 12:05 Marien na Dostavníku 12:35 Přežil
jsem holocaust: svědectví Lud'ka Eliáše 13:45 Duchovní
malby (4. díl): Zjevení Páně 14:05 Chytit vlnu 14:30
Collegium orientale 14:55 Noční univerzita: Mgr. Daniel
Kroupa, Ph.D. – Duchovní svět Václava Havla 16:00
Přehlídka za oponou 16:20 Poslové naděje 16:50 Biskup
Hirka 17:10 VideoJournal české vědy [P] 17:30 Až na
konec světa 18:35 Maminčiny pohádky (20. díl): Tři
čaromocné svíce II. 18:45 Putování modrou planetou:
Guatemala 19:25 Přejeme si ... 19:40 Ars Vaticana (3. díl)
20:00 Klapka s ... (67. díl): Jaroslavem Pokorným 21:05
Na koberečku (109. díl) 21:15 Krasová pokladnice Emine
Bojir Chasar Nižnij 21:40 Pod lampou: Kde se ztratila
láskva? 0:00 Kulatý stůl – Odpuštění.

Úterý 4. 8. 2015

6:05 U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (112. díl):
„60 let Slezanu“ 7:30 Hlubinami vesmíru s dr. Miroslavem
Pechem a dr. Dušanem Mandátem, 2. díl – Čerenkovovo
záření 8:15 Tajemství sv. Terezie 9:10 GOODwillBOY VI.
(10. díl) 9:55 Noční univerzita: Prof. Jan Zrzavý, CSc. –
O evolučním původu moderního člověka 11:30 Poselství
svatých: Bernadette Soubirous 11:40 Sedmihlásky –
Hnalo dívka krásy (CM Ohnica) 11:45 Maminčiny po-
hádky (20. díl): Tři čaromocné svíce II. 12:00 Polední
modlitba [L] 12:05 Muzikál GEDEON 13:00 Přejeme si...
13:15 Farnost Monastur 13:35 V pohorách po horách
– Brada 13:45 Sám o sobě: Myšlenky otce kardinála
Tomáše Špidlíka 14:25 Kulatý stůl – Odpuštění 16:00
Jde o život (5. díl): Čin 17:35 Karmelitánky v Chile 17:45
Dušan Jurkovič – Pustevny 18:00 Cirkus Noeland (16. díl):
Roberto, Kekulín a lupič Cukrouš 18:30 Jak se Mlsálek
naučil jíst mrkvičku 18:40 Sedmihlásky – Hnalo dívka
krásy (CM Ohnica) 18:45 Princ, který si vybral Dona
Boska 19:35 Zpravodajské Noeviny: 4. 8. 2015 [P] 20:00
Turínské plátno 20:55 Zachraňme kostely (8. díl): Kostel
sv. Barbory v Manětíně 21:15 Oblastní charita Znojmo:
Rodinný sociální asistent 21:30 V pohorách po horách
– Velký Kosíř 21:40 Zpravodajské Noeviny: 4. 8. 2015
22:00 Přejeme si ... 22:15 Jak potkávat svět se Zlatou
Holušovou 23:30 Léta letí k andělům (21. díl): David
Vávra 23:50 Oko bez světla se nepotěší.

Středa 5. 8. 2015

6:05 Zpravodajské Noeviny: 4. 8. 2015 6:20 Noční uni-
verzita: Mgr. Daniel Kroupa, Ph.D. – Duchovní svět
Václava Havla 7:25 Krasová pokladnice Emine Bojir
Chasar Nižnij 7:45 VideoJournal české vědy 8:00 Pro
vita mundi (122. díl): PhDr. Daniela E. Komárová 8:45
Haiti, 75 let přítomnosti salesiánů na Haiti 9:00 V posteli
POD NEBESY IV. (3. díl) 10:00 Generální audience [L]
11:20 Sestra Sára 11:45 Jak se Mlsálek naučil jíst mrk-
vičku 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple
Telepace [L] 12:50 Klapka s ... (67. díl): Jaroslavem
Pokorným 13:55 Na koberečku (109. díl) 14:05 Hrdinové
víry (3. díl): Arciopat Anastáz Opasek 15:10 Poselství
svatých: Bernadette Soubirous 15:20 Brazílie – Volání
Boha 15:40 Zpravodajské Noeviny: 4. 8. 2015 16:00
Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe 17:15 Jak potká-

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

vat svět se Zlatou Holušovou 18:30 O Mlsákově (2. díl):
Jak nechtěl Mlsálek spinkat [P] 18:40 Sedmihlásky –
Hnalo dívka krásy (CM Ohnica) 18:45 Duchovní malby
(4. díl): Zjevení Páně 19:05 Charita Veselí nad Moravou
19:15 Terra Santa News: 5. 8. 2015 [P] 19:35 Přejeme
si ... [P] 20:00 Jde o život (6. díl): Církev I. 21:35 Léta
letí k andělům (60. díl): Petr Coufal 22:00 Noční uni-
verzita: PhDr. Naděžda Špatenková, Ph.D. – Doprovázení
umírajících a pozůstalých 22:35 Generální audience
Svatého otce [P] 23:05 Až na konec světa 0:10 Tajemství
sv. Terezie.

Čtvrtek 6. 8. 2015

6:05 Drslavice 6:15 Putování modrou planetou: Guatemala
6:50 Léta letí k andělům (60. díl): Petr Coufal 7:15 Princ,
který si vybral Dona Boska 8:00 Turínské plátno 8:50
GOODwillBOY VI. (11. díl) 9:30 Terra Santa News:
5. 8. 2015 9:55 Kulatý stůl – Odpuštění 11:25 Přejeme
si ... 11:40 O Mlsákově (2. díl): Jak nechtěl Mlsálek
spinkat 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 P. S. [P]
12:15 Poděkování otci Werenfriedovi 12:25 Tajemství
sv. Terezie 13:20 Na východ od Říma 13:40 Generální
audience Svatého otce 14:10 Hadath Baalbek 14:40
Pro vita mundi (122. díl): PhDr. Daniela E. Komárová
15:30 Cirkus Noeland (16. díl): Roberto, Kekulín a lupič
Cukrouš 16:05 Zpravodajské Noeviny: 4. 8. 2015 16:20
Cesta do turecké země (1. díl) 16:45 V pohorách po ho-
rách – Brada 16:55 Plnou parou do srdce Beskyd 17:35
Ars Vaticana (4. díl) 17:50 Animované biblické příběhy:
Beránek Boží 18:25 Sedmihlásky – Hnalo dívka krásy
(CM Ohnica) 18:30 O Mlsákově (3. díl): Mlsálek a leta-
dlo 18:40 Hlubinami vesmíru s dr. Miroslavem Pechem
a dr. Dušanem Mandátem, 2. díl – Čerenkovovo záření
19:25 Přírodní památka Turkov: Mokřad uprostřed velko-
města 20:00 Cvrlikání 21:10 Putování po evropských kláš-
tích: Premonstráti z Wittem [P] 21:40 Řeckokatolický
magazín 22:00 P. S. 22:10 Na jedné lodi (2. díl) 23:10
Poutní místo Starý Bohumín 23:25 VideoJournal české
vědy 23:40 Krasová pokladnice Emine Bojir Chasar Nižnij
0:05 Přejeme si ... 0:20 Naše Prémontre.

Pátek 7. 8. 2015

6:05 Až na konec světa 7:10 Duchovní malby (4. díl):
Zjevení Páně 7:30 Klapka s ... (67. díl): Jaroslavem
Pokorným 8:35 Noční univerzita: PhDr. Naděžda
Špatenková, Ph.D. – Doprovázení umírajících a pozů-
stalých 9:05 V posteli POD NEBESY IV. (4. díl) 10:05 Na
koberečku (109. díl) 10:15 Hrdinové víry (5. díl): Matka
Vojtěcha 11:25 Vzpomínky Hildegardy Dawidové 11:40
Sedmihlásky – Hnalo dívka krásy (CM Ohnica) 11:45
O Mlsákově (3. díl): Mlsálek a letadlo 12:00 Polední
modlitba [L] 12:05 Přejeme si ... 12:25 Příběh o Žofii
13:05 Ars Vaticana (4. díl) 13:15 Léta letí k andělům
(60. díl): Petr Coufal 13:40 Marien na Dostavníku 14:10
Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe 15:05 Putování
modrou planetou: Guatemala 15:40 Misionáři chudých
16:00 Pro vita mundi (136. díl): Eva Hudečková 16:50
Bez hábitu nazívo: z kláštera Kongregace milosrdných

sester sv. Kříže v Kroměříži 17:55 Haiti, 75 let přítom-
nosti salesiánů na Haiti 18:15 Chléb náš vezdejší 18:25
Sedmihlásky – Hnalo dívka krásy (CM Ohnica) 18:30
O Mlsákově (4. díl): Jak Kund'aba s Puclíkem pře-
jeli Mlsákově ocásek 18:40 Polabský lužní les 19:00
Zachraňme kostely (9. díl): Kostel sv. Petra a Pavla
v Bernarticích 19:20 Putování po evropských klášterech:
Premonstráti z Wittem 20:00 Zprávy z Věčného města:
7. 8. 2015 [P] 20:15 Salesiánský Velehrad: Vigilie [L]
21:55 Don Bosco: světec, který skákal salta 22:30
Přejeme si ... 22:45 Hlubinami vesmíru s dr. Miroslavem
Pechem a dr. Dušanem Mandátem, 2. díl – Čerenkovovo
záření 23:30 V pohorách po horách – Brada 23:45 Kulatý
stůl – Dialog mezi kulturami.

Sobota 8. 8. 2015

6:05 Zprávy z Věčného města: 7. 8. 2015 6:15 Léta letí
k andělům (60. díl): Petr Coufal 6:35 Přírodní památka
Turkov: Mokřad uprostřed velkoměsta 7:00 VideoJournal
české vědy 7:20 Sedmihlásky – Hnalo dívka krásy
(CM Ohnica) 7:25 Cirkus Noeland (16. díl): Roberto,
Kekulín a lupič Cukrouš 7:55 Animované biblické pří-
běhy: Beránek Boží 8:25 GOODwillBOY VI. (12. díl) 9:10
V posteli POD NEBESY IV. (5. díl) 10:00 Muzikál GEDEON
11:00 Mše svatá u příležitosti oslav 200 let narození Dona
Boska, Velehrad [L] 12:35 Zprávy z Věčného města:
7. 8. 2015 12:50 Na jedné lodi (2. díl) 13:55 Až na konec
světa 15:00 Salesiánský Velehrad 2015 živě [L] 16:05
Princ, který si vybral Dona Boska 16:55 Přejeme si...
17:10 Svoboda, kterou nám Bůh dal: Salesiáni v Žepči
17:30 Terra Santa News: 5. 8. 2015 17:55 Duchovní malby
(5. díl): Ježíšovo veřejné působení 18:20 Sedmihlásky
– Hnalo dívka krásy (CM Ohnica) 18:25 O Mlsákově
(4. díl): Jak Kund'aba s Puclíkem přejeli Mlsákově ocá-
sek 18:35 Turínské plátno 19:30 Salesiánský Velehrad
2015 živě [L] 20:35 Na visutém laně 21:50 V pohorách
po horách – Violík 22:05 Zprávy z Věčného města:
7. 8. 2015 22:15 Chytit vlnu 22:45 Noční univerzita:
Mgr. Daniel Kroupa, Ph.D. – Duchovní svět Václava
Havla 23:50 Marien na Dostavníku 0:15 Na pořadu ro-
dina – Ve zdraví i v nemoci.

Neděle 9. 8. 2015

6:15 Ars Vaticana (4. díl) 6:25 Cvrlikání 7:35 Haiti, 75 let
přítomnosti salesiánů na Haiti 7:50 Putování modrou pla-
netou: Guatemala 8:30 Princ, který si vybral Dona Boska
9:15 Bubnování se Čtyřlístkem 9:35 Zprávy z Věčného
města: 7. 8. 2015 10:00 Mše svatá u příležitosti oslav
200 let narození Dona Boska, Velehrad [L] 11:30 Don
Bosco, světec který hrával fotbal 12:00 Polední mo-
dlitba Sv. otce Františka [L] 12:20 Zpravodajské Noeviny:
4. 8. 2015 12:35 Terra Santa News: 5. 8. 2015 13:00
Turínské plátno 13:55 Cesta k andělům (92. díl): Jiří
Korda o exorcismu 14:50 Přírodní památka Turkov:
Mokřad uprostřed velkoměsta 15:15 Noční univerzita:
PhDr. Naděžda Špatenková, Ph.D. – Doprovázení umí-
rajících a pozůstalých 15:50 Cesta k církvi – Život a osud
otce Alexandra Meně 16:55 Sedmihlásky – Pekla vdolky
17:00 Cirkus Noeland (17. díl): Roberto, Kekulín a kou-
zelný flašinet 17:30 Animované biblické příběhy: Ježíš
žije! [P] 18:05 Zprávy z Věčného města: 7. 8. 2015 18:15
Johann Sebastian Bach: Člověk, který dal hudbě dýchat
19:00 Léta letí k andělům (60. díl): Petr Coufal 19:25
Poselství svatých: Marie, matka Ježíšova 19:35 Přejeme
si ... [P] 20:00 Koncert Kubínova kvarteta v JFO 21:20
Ars Vaticana (4. díl) 21:30 Na jedné lodi (4. díl) 22:40
Polední modlitba Sv. otce Františka 22:50 Příběh o Žofii
23:35 Outdoor Films s Heřmanem Volfem.

Svatořečení rodičů sv. Terezie z Lisieux

V neděli 18. října 2015 prohlásí papež František za svaté Ludvíka a Zélie Martinovy, rodiče sv. Terezie z Lisieux. Stane se tak v době konání biskupské synody věnované rodině. Podle deníku *La Croix* se jedná o vůbec první svatořečení manželského páru jako takového.

Manželé, jejichž relikvie byly v Římě přítomny již během loňského shromáždění biskupů, se vyznačují „mimořádným svědectvím manželské a rodinné spirituality“, uvedl prefekt Kongregace pro svatořečení, kardinál Angelo Amato. Podle postulátora procesu svatořečení P. Antonia Sangalliho vypovídá nadcházející slavnost o tom, že „svatost proniká všemi fázemi života a neexistují těžkosti, jež nemohou být překonány“.

Ludvík Martin (1823–1894) a Marie-Azélie (Zélie) Guérinová Martinová (1831–1877) měli devět dětí, z nichž čtyři zemřely v dětství. Zbývajících pět vstoupilo do řehole, včetně sv. Terezie z Lisieux, pozdější učitelky církve. Manželé byli blahore-

čeni v roce 2008, jejich přímluvě je připisováno zázračné uzdravení dítěte Carmen ve španělské Valencii.

Společně s manžely Martinovými papež prohlásí za svaté také italského kněze Vincenza Grossiho a španělskou řeholnici Marii od Neposkrvněného početí.

Podle zpráv tiskových agentur

Marie-Azélie (Zélie) Guérinová Martinová (1831–1877) a Ludvík Martin (1823–1894)

BREVIÁŘ PRO LAIKY

1. – 8. SRPNA 2015

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 2. 8.		PO 3. 8.		ÚT 4. 8.		ST 5. 8.		ČT 6. 8.		PÁ 7. 8.		SO 8. 8.	
Antifona	919	1029	934	1045	1722	1941	964	1077	1452	1634	996	1113	1722	1941
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	786	884	784	883	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	920	1029	935	1045	1723	1941	964	1078	1452	1635	997	1114	1723	1941
Antifony	920	1030	935	1046	950	1062	965	1079	1453	1636	998	1115	1014	1132
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	965	1079	813	914	998	1115	1014	1132
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	1724	1942	969	1083	1454	1636	1001	1118	1724	1942
Antifona k Zach. kantiku	708	799	939	1050	1724	1943	1448	1630	1454	1636	1002	1119	1724	1943
Prosby	924	1034	939	1050	1724	1943	969	1084	1454	1636	1002	1119	1724	1943
Závěrečná modlitba	708	799	939	1050	1448	1629	1448	1630	1455	1637	1461	1643	1462	1645
Modlitba během dne:														
Hymnus	925	1035	940	1051	954	1067	970	1085	1455	1638	1003	1120	1018	1137
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	1456	1638	1004	1121	1019	1138
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	927	1038	943	1054	957	1070	973	1088	1456	1638	1006	1124	1021	1141
Závěrečná modlitba	708	799	943	1054	957	1071	973	1088	1455	1637	1006	1124	1022	1141
Nešpory:														
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	1727	1946	975	1090	1457	1639	1008	1125
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	960	1073	976	1091	1457	1640	1009	1126
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	976	1091	1457	1640	1009	1126
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	1730	1949	979	1094	1459	1642	1011	1129
Ant. ke kant. P. M.	708	798	709	799	948	1060	1731	1950	1448	1630	1459	1642	1011	1129
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	1731	1950	979	1095	1459	1642	1011	1129
Záv. modlitba	708	799	708	799	948	1061	1448	1629	1448	1630	1455	1637	1461	1643
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Neděle 2. 8. – 18. neděle v mezidobí

1. čt.: Ex 16,2–4.12–15
 Ž 78(77),3+4bc.23–24.25+54
 Odp.: 24b (*Hospodin jim dal nebeský pokrm.*)
 2. čt.: Ef 4,17.20–24
 Ev.: Jan 6,24–35

Pondělí 3. 8. – ferie

1. čt.: Nm 11,4b–15
 Ž 81(80),12–13.14–15.16–17
 Odp.: 2a (*Plesejte Bohu, který nám pomáhá.*)
 Ev.: Mt 14,13–21

Úterý 4. 8. – památka sv. Jana Marie Vianneye

1. čt.: Nm 12,1–13
 Ž 51(50),3–4.5–6.12–13
 Odp.: srov. 3a (*Smiluj se, Pane, neboť jsme hřešili.*)
 Ev.: Mt 14,22–36

Středa 5. 8. – nez. památka Posvěcení římské baziliky Panny Marie

1. čt.: Nm 13,1–2a.25–14,1.26–29.34–35
 Ž 106(105),6–7a.13–14.21–22.23
 Odp.: 4a (*Pamatuj na nás, Hospodine, pro náklonnost k svému lidu. Nebo: Aleluja.*)
 Ev.: Mt 15,21–28

Čtvrtek 6. 8. – svátek Proměnění Páně

1. čt.: Dan 7,9–10.13–14
 nebo 2 Petr 1,16–19
 Ž 97(96),1–2.5–6.9
 Odp.: 1a.9a (*Hospodin kraluje, je povznesen nad celou zemí.*)
 Ev.: Mk 9,2–10

Pátek 7. 8. – nez. památka sv. Sixta II. nebo sv. Kajetána

1. čt.: Dt 4,32–40
 Ž 77(76),12–13.14–15.16+21
 Odp.: 12a (*Vzpomínám na Hospodinovy činy.*)
 Ev.: Mt 16,24–28

Sobota 8. 8. – památka sv. Dominika

1. čt.: Dt 6,4–13
 Ž 18(17),2–3a.3bc–4.47+51ab
 Odp.: 2 (*Miluji tě, Hospodine, má sílo!*)
 Ev.: Mt 17,14–20

NOVINKY MCM s.r.o.

PRŮVODCE POUTNÍKA NA CESTĚ DO SANTIAGA DE COMPOSTELA

Text Alberto Douglas Scotti • Z angličtiny přeložili Jan Březovský a Tereza Nuckollsová • Redigovala Marie Teplá • Editorka Kateřina Eliášová

Praktický kapesní průvodce pro všechny, kteří se pěšky nebo na kole rozhodnou absolvovat jednu z nejoblíbenějších poutních cest Evropy. Příručka obsahuje užitečné informace a adresy, skládací mapy s převýšením a profilem terénu, zajímavosti o historických a uměleckých paměti-hodnostech a stručný španělsko-český slovník. Součástí je i sbírka poutních modliteb a zápisník, do něhož si poutník může zaznamenat své myšlenky a zkušenosti z cesty.

*Nakladatelství Slovart, spol. s r. o.
Váz., 95x145 mm, křídový papír,
236 stran, 299 Kč*

UČIT SE MILOVAT • 30 OTÁZEK, JAK NEPOKAZIT TO NEJDŮLEŽITĚJŠÍ DOBRODRUŽSTVÍ V ŽIVOTĚ

Papežský institut Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny • Překlad PhDr. Kateřina Bláhová • Lektoroval Mgr. Karel Skočovský, Ph.D.

Brožurka kapesního formátu obsahuje 30 odpovědí na často kladené otázky ohledně lidské lásky. Byla vypracována profesory Papežského institutu Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny pro mladé účastníky Světového dne mládeže v Madridu 2011. Autoři v ní nejprve pojednávají o člověku a jeho povolání zobrazovat svým tělem duchovní - Boží skutečnosti (řeč těla), zaobírají se palčivými problémy současnosti (např.

proč je možné manželství pouze mezi mužem a ženou, co znamená otevřenost k početí dítěte) a nevyhýbají se ani morálním tématům (např. proč nelze souhlasit s asistovanou reprodukcí). Knižka obsahuje mnoho srozumitelných přírovnání. Její přečtení jistě povzbudí mladé lidi a katechetům a vychovatelům nabídne užitečné argumenty pro diskuse.

Paulínky • Brož., A6, 80 stran, 80 Kč

O PODNIKÁNÍ S NADHLEDEM

Ján Košturiak • Ze slovenštiny přeložil Richard Vocel • Odpovědný redaktor Stanislav Předota • Předmluva Andrej Kiska

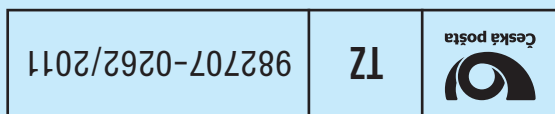
Dnešní doba potřebuje podnikatele, kteří v tom, co dělají, hledají hlubší smysl než jen hromadění peněz. Podnikatele, kteří umějí být svým zákazníkům a klientům opravdu prospěšní, kteří dovedou sehnat práci svým lidem a kteří se také umějí podělit o svůj zisk s potřebnými. Tato kniha se zaměřuje na podnikání, jeho pravidla a zákonitosti. Jde do detailů, protože podnikatelský úspěch závisí často na jedné přidané hodnotě, kterou druhý neumí nabídnout. Ján Košturiak zároveň píše o tom, co je v životě důležité, a jak zachovávaní morálních hodnot souvisí s úspěchem i zúročením lidského potenciálu v podnikání. Podnikání je krásná věc, protože člověku umožňuje být naplno tvůrčí a zároveň plně odpovědný za to, co dělá.

*Karmelitánské nakladatelství
Brož., 136x195 mm,
160 stran, 239 Kč*

Po dobu letních prázdnin bude v naší prodejně v Olomouci na Dolním náměstí v sobotu zavřeno.

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Dolní nám. 24 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: šéfredaktor Josef Váček, redaktor Mgr. Daniel Dehner. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že vydávající redakce je v souladu s ustanoveními zákona č. 111/1998 Sb., o svobodě projevení a právu na informace a o ochraně ústavnosti a o právu na spravedlivý proces. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://svetlo.maticecm.cz; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz, inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugaň aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané neověřené příspěvky nevracíme.